

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtrek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Suša in živinoreja.

Zadnja leta si je priskrbel tudi spodnještajerski živinorejec kolikor mogoče veliko število živine. Ceravno ni imela živina vedno iste cene, ki bi bila potrebna, da se kmetu plačajo vsi stroški sedanje živinoreje, vendar je bila živinoreja izmed vseh kmetijskih panog še najbolj gotov dohodek.

Letos pa stoji naš kmet pred žalostnim dejstvom: na eni strani veliko število živine, na drugi strani pa pomanjkanje krme vsled suše. Recimo, da bi tudi odslej dež prav pridno namakal našo zemljo, vendar je izključeno, da bi še dobili ono množino krme, ki je potrebna za sedanje stanje živinoreje med našim kmečkim prebivalstvom.

Nekateri živinorejci so vsled tega začeli goniti živino na sejmišča. Ta so prenapolnjena in cena je padla izredno nizko. Zraven se kupci begajo naše živinorejce, češ, da je srbska meja že odprta, da se jim ponuja živina iz drugih krajev itd.

Srbska meja še ni odprta in srbske živine ni na naših sejmiščih. Tudi od drugod se kupcem ne ponuja živina. To so samo znani manevri živinskih kupcev, ki bi prav za prav morali vsled takih neresničnih vznemirajočih govoric priti pod ključ. S takimi govoricami pritiskajo kupci samo ceno živine navzdol.

Naši živinorejci morajo sedaj z vsemi sredstvi skrbeti, da držijo živino. Cene so v tem trenutku skrajno neugodne, da bi jo prodajali. Ako jo letos v tako velikem številu prodajo, bodo jo drugo leto morali nakupovati. Ker se bo pa drugo leto veliko povpraševalo po živini, bo ji cena tudi visoko poskočila. Naši živinorejci bodo imeli potem dvojno škodo. Kar bodo letos ceno prodajali, bodo drugo leto drago kupovali.

Pomislijo naj tudi naši živinorejci, da je nevarnost za odprtje tujih mej še mnogo večja, ako bi zmanjkalo v Avstro-Ogrski živine za klanje.

Poslanci Slovenske kmečke zveze, podpirani tudi od drugih poslancev, se trudijo, da bi dobili ceno krme za naše živinorejce. Upajmo, da njih trud ne bo zastonj! Skoro gotovo se jim posreči, da poskrbe živinorejcem kolikor mogoče cene krme za zimo!

Tudi živinorejci morajo poslance pri tem prizadevanju podpirati. Ako pa po nekod, kjer je suša, izrabljajo tudi živinorejci sedanje visoko ceno sena ter ga prodajajo, potem delajo naravnost nasproti prizadevanju poslancev. Naj pomislijo, da po-

litčni uradi zvedo za vse to in potem je težko spraviti poslancem seno v kraje, kjer se prodaja.

Posojilnicam, zadrugam in gospodarskim organizacijam!

Skupna prodaja sadja.

V mnogih krajih na Spodnjem Štajerskem bo letos mnogo sadja in bo sadje letos skoraj edin dohodek spodnještajerskih kmetov. V zadnjih letih se pa vedno dogaja, da razni prekupei popolnoma izkoriščajo kmete in so mnogokrat kmetje prisiljeni, za vsako ceno prodati svoje sadje, med tem ko zaslужijo prekupei, ki izvažajo svoje sadje v inozemstvo, vzlasti na Vrttembergsko, stotisočake in stotisočake.

Temu izkoriščanju bo konec, ako bodo združeni kmetje naravnost stopili v zvezo z velikimi trdkami v Avstriji in inozemstvu. Podružnica Z. Z. v Mariboru je že stopila z raznimi trdkami v zvezo in hoče posredovati pri skupni prodaji sadja. Radi tega se obračamo do vseh gospodarskih organizacij na Spodnjem Štajerskem, da nam javijo približno množino sadja v g v posameznih župnijah s sledečimi podatki:

1. Vrsto sadja (jabolke, hruške, slive itd.).
2. Cas oddaje.
3. Ali je sadje namizno ali za prešanje, ime namiznega sadja.
4. Natančen naslov posameznih posestnikov.

Ce bomo imeli pregled čez sadni pridelek na Spodnjem Štajerskem, bomo lahko preskrbeli dobre in zanesljive kupce za spodnještajersko sadje.

Vsa poročila se naj pošiljajo na „Zadružno Zvezo (oddelek za Štajersko)“, Maribor, Grajski trg št. 2, kjer se dobijo nadaljna pojasnila.

Skupna prodaja živine. V prihodnji številki prinesemo obširen članek o skupni prodaji živine, katerega spiše znan zadrugar.

Navodila gg. županom.

Nasledki suše so na mnogih krajih že sedaj dovolj občutni, a še huje bodo takrat, kadar zmanjka popolnoma še to malo krme, kar se je pridobilo. Cena živini pada od dne do dne, temu nasproti pa se dviga cena za krmo. S tem je prizadeta ne-le

glavna panoga kmetijstva na Slov. Štajerju, ampak eksistenca vsega našega prebivalstva je v zelo nevarnem položaju, ker mnogim ne bo mogoče si iz lastnih sredstev priskrbeti potrebne krme za prehranitev živine skozi zimo.

Zato so poslanci Slov. kluba že storili vse potrebne korake v dosedaj zdatno državno podporo po suši in drugih uimah prizadetim. Vlada je obljubila nakupiti potrebno množino krme, katero namenijo razdeliti po znižani ceni in proti poznejšemu plačilu lastnikom živine.

Sodelovanje gg. županov je pri tej akciji na celi črti nujno potrebno. In sicer naj bo to-le:

1. Naj oglasijo pri c. kr. okrajnih glavarstvih vsako povzročeno škodo kolikor mogoče natančno; obenem naj zahtevajo, da se odredi, kar možno v kratkem času komisija za cenitev škode.

V slučaju, da c. kr. okrajno glavarstvo ti zahtevi iz kateregakoli razloga ne ugodí, tedaj naj skličejo v občini za te slučaje imenovane cenilce, in naj cenijo vso škodo po tozadevnih predpisih. Pravilno izpolnjene tozadevne zapisnike naj vpošljejo nemudoma gorej imenovanim oblastim s poročilom, da jih vzame na znanje, jih vpošlje višjim oblastim s priporočilom za podporo, ali da eventualno odstrani take obstoječe nedostatke.

2. Naj g. župani poskrbe, da se posestniki in drugi oglasijo pri njih, in natančno navedejo koliko krme bodo potrebovali skozi zimo za prehranitev živine.

Samoobsebi je razumljivo, da se mora zemljiški davek po razmerju škode odpisati; kar je od prave cenitve odvisno in tudi postavno utemeljeno. Tudi to zahtevo naj torej župani stavijo v svojih poročilih na politične oblasti.

Natančni pogoji za dobavo in razdelitev krme še niso določeni, vendar je pričakovati, da se v kratkem razglase.

Torej na delo za ubogo ljudstvo, pridobimo in rešimo, kar se še more storiti.

Državni zbor.

Da so poslanci S. K. Z. vložili nujni predlog zaradi suše na Spod. Štajerskem, smo omenili že zadnjokrat. Toda s tem se niso zadovoljili. Stori se tudi osebne korake pri poljedelskem ministru dr. Ebenhohu, pri ministrskem predsedniku Boku in pri sekcijem načelniku v finančnem ministrstvu Engelu.

Podlistek.

Zgodovina Jarenine v Slov. gor. in zajedno kmetskega stanu na Spodnjem Štajerskem.

Gabriel Majcen.

(Dolge.)

Z odstranitvijo podložništva so uradi v graščinah nehali in na njih mestu nastali cesarski. Okrožni uradi so sicer ostali ter se skrčili na tri (v Bruku, Gradcu in Mariboru), ali ustanovilo se je 19 okrajnih glavarstev s c. kr. okrajnimi glavarji na čelu; treba je tudi bilo sodišč in davkarij. Toda pri prvi obliki ni ostalo. 1852 se je c. kr. gubernij v Gradcu izpremenil v c. kr. namestništvo. 1855 se je sodstvo s politično upravo združilo, razdelitev v 3 okrožja in 19 političnih okrajev odstranila ter dežela razdelila v 64 novih okrajev (poleg Gradca) z istim številom uradov, katere so vodili okrajni predstojniki. 1868 pa se je politična uprava zopet ločila od sodstva in ustanovila so se okrajna glavarstva ter sodišča raznih inštanč, kakor še imamo danes. Jarenina je pri vseh teh izpremembah svoje gospodske nižje inštanče imela v Mariboru.

Zakonu, tičočega se odveze kmetij, so naravno morali slediti drugi, kakor lovski zakon, ki je lovsko pravico izročil občinam, puste jo le onim posestnikom, ki imajo najmanj 200 oralov neraztrgane zemlje, in gozdni zakon, s kojim se je v varstvo gozdov njih posestnikom omejila pravica, gospoda-

riti z njimi, kakor se jim ljubi, ter strogo zaukazalo, kako imajo z njimi ravnati; tudi je vlada občine podregala, da se občinski pašniki razdele med kmete; istotako se je, da bi zemljišni davek bil kolikor le možno pravično razdeljen, zakonom določilo, da iznašaj 16% od čistega prinosa, kateri svoti se še naj pribije ena tretjinka kot izvenredna prilada. Seveda je tudi bilo treba uravnati upravo občin; toda pri prvem ukrepu ni ostalo; zadnje in še danes veljavno obliko je občinska uprava dobila po državnemu zakonu leta 1862 in deželnem l. 1865, po kojih občinskemu zastopu pripada dvojni delokrog: lastni in izročeni. V prvega spada to, kar se občinskih interesov tiče neposredno, kakor uprava občinskega premoženja, skrb za varnost osebe in imetka, za ohranitev občinskih cest in mostov, raznovrstna policija, izvršitev poselskega reda, ubožništvo i. dr., v drugega, kar je občinskemu zastopu izročeno od državnih oblasti, n. pr. nekatere vojaške, davčne in sodniške stvari. Kakor vidimo, je občinski zastop že poleg svojih dolžnosti korporacija velike važnosti, a ne manj vsled danih mu pravic, kakor: da odpošilja zastopnike v krajni šolski svet, v okrajni zastop (ustanovljen 1866), kateri pa zopet v okrajnem šolskem svetu odločuje večino, i. dr. Končno naj je omenjeno, da se je v smislu ravnopravnosti vseh državljanov prenaradil tudi zakon o vojni dolžnosti. 1827 so se namreč nekaterim stanovom, n. pr. plemenitašem in uradnikom, bile dovolile izjeme, oziroma olajšave, tudi je število novincev bilo na dežele razdeljeno zelo neenako. To je moralo nehati; prost vojaške dolžnosti je ostal le kmetijski sin, ki je bil potreben za dom, in kdor se je odkupil s svoto 1500 gld., s katerim denarjem se je poskrbel namestnik; toda odkup se je bil moral

dovoliti; glede števila novincev se je za vsa dežele zaukazalo isto merilo in celo za nabor se je uveljavilo načelo ravnopravnosti, zahtevaje, da vrsto, po kateri se mladeniči pozivajo, določuj žreb. 1868 se je odpravil še odkup in 1882 so se izjeme in olajšave, v kolikor so ravno kmetskemu stanu v prid, še razširile.

Z letom 1848 pa je tudi narodno vprašanje prišlo na svet; povdarjalo se je, da se nobenemu narodu avstrijskemu ne more kratiti pravica, gojiti svojo narodnost, vzlasti da se pripušča vsakemu, izobraževati se s pomočjo svojega jezika. V tem smislu je ljudstvo slovensko poleg drugega tudi zahtevalo, da bodi učni jezik v njegovih ljudskih šolah slovenski. A še predno se je ta klic začel po naši domovini, je Slomšek bil povedal na ves glas, da nemška ljudska šola narodu našemu ne daje potrebne izobrazbe, ter duhovnike in učitelje vzpodbujal in prosil, naj se usmilijo ljudstva in mu v ponavljajnih nedeljskih šolah, ki so se bile začele že pod Marijo Terezijo, v domačem jeziku dajejo onih znanosti, ki jih je v navadnem kmetskem življenju neobhodno treba. In zares klic blagega Slomškega ni ostal brezuspešen. Tako je tudi nedeljska šola v Jarenini pod dekanom Čepejem in nadučiteljem Ud-lom postala plodonosna in je pred vsem temu dejstvu pripisati, da so Bleiweisove Novice in Slomšekove Drobčinice v prvi dobi izhajanja v tej župniji imele nenavadno mnogo pridnih bralcev. A tudi v ljudski šoli se je obrnilo na bolje. Da bi tu slovenščina kraljevala, tega vlada sicer ni pripustila, pač pa, da rabi kot učni jezik, poleg kojega (toda ne pred 3. šolskim letom) je učiti nemščino. Ljudska šola je potemtakem postala slovensko-nemška, tudi v Jarenini, kjer si je dekan Čepe stekel

Ministrski predsednik Bek je obljubil vso potrebno podporo, ker je sam na lastne oči videl, koliko trpi Spodnja Stajerska vsled suše.

Nekateri okrajni glavarji iz Spodnje Stajerske so vposlali že precej natančne podatke o škodi, ki jo je napravila suša. Cesarski namestnik grof Clary je poslal poročilo, da bo škoda na Stajerskem znašala vsled suše okoli štiri milijone.

V petek dne 10. julija se je sprejel predlog zaradi zvišanja rekrutov. Na to se je začela razprava o podpori rezervistov in v torek dne 14. julija končala. Sprejel se je predlog, kakor ga je predlagal vojni odsek. Rezervisti bodo dobivali podpore z dne 1. avg. t. l. Ko se je ta predlog sprejel, prišel je zakon za zboljšanje kmetijskih posestev v pretres ter se tudi sprejel.

Povišanje rekrutov za deželno brambo za 5000 in zakon o podporah za družine rezervistov se je sklenilo v seji državnega zbora dne 10. t. m. Od novih 5000 rekrutov odpade na celo Stajersko le 242, na Spodnje Stajersko torej okrog 80 do 90; Stajerska ima dalje 2054 rezervistov v 11. in 12. letu službe, katerim ne bo treba več vaj delati. Od števila 500 predčasno stalno odpuščenih vojakov odpade primerno število na Spodnje Stajersko.

Poslanec Pišek je vložil nujni predlog za podporo posestnikom v konjiškem okraju (Dolič), ki so po toči trpeli.

Poslanec dr. Korošec je nujno predlagal podporo občini Ljubno v Gornji Savinski dolini.

Državni zbor bo menda še ta teden končal svoje delovanje ter potem odšel do novembra na počitnice. Sredi septembra bodo stopili deželni zbori skupaj. Posebne važnosti bo zborovanje štajerskega deželnega zbora, kjer se bo predložila preosnova volilne pravice. Deželni zbori bodo zborovali do konca oktobra.

Politični ogled.

— **Volilna reforma** za dalmatinski deželni zbor. Vlada je odklonila sklep dalmatinskega deželnega zbora, naj bi se uvedlo za deželni zbor splošno in enako volilno pravico. Vsled tega se bodo volitve novembra meseca t. l. vršile po starem volilnem redu. Na tak način izvoljenemu deželnemu zboru predloži vlada načrt volilne reforme, ki uvaja peto kurijo in tudi sicer razširja volilno pravico.

— **Kmečki dolgi.** Huda rana v kmečkem gospodarstvu so preveliki dolgi, to so dolgi, katerih obresti presegajo donesek zemljišča. Prijatelji kmečkega stanu se s tem vprašanjem že dolgo bavijo, a dosežaj še ni bilo mogoče, priti do povoljnih uspehov. V gosposki zbornici je zdaj to vprašanje po poslancu dr. Grabmajerju prišlo zopet na razgovor in volilo se je devet članov v poseben odsek, ki se bo pečal s to stvarjo. Dr. Grabmajer je zbornico opominjal, da je avstrijski kmetijski svet že l. 1903, in da so shod nemških juristov in kmetijski odsek državnega zbora l. 1905 in osmi mednarodni agrarni kongres prišli enoglasno do sklepa, da je za kmete edino le tisto posojilo primerno, ki se mu ne odpove in ki se plačuje v obrokih. Grabmajer je zbornico tudi opozarjal, da je samo od sedanjega ministrstva upati v tem oziru odločnega nastopanja, ker je to ministrstvo vseskozi agrarno. Ministrski predsednik je agrarni veščak, on je mnoga leta vodil delovanje poljedelskega ministrstva, ministrski rojaki so agrarci, naučni minister je že leta 1879 o kmetijskem kreditu objavil izvrsten spis. Justični minister je leta 1908 objavil mojstrsko spisano študijo o razdolženju posestev in trgovski mi-

s tem še posebno zaslugo, da je obisk močno povzdignil; 1859 je ljudska šola štela 236, nedeljska 108 učencev.

Istotako nam je na tem mestu omeniti, da so se po prizadevanju Slomškovem 1859 iz lavantinske škofije nemške župnije izločile ter jej zato priklopile slovenske župnije Spod. Stajerja, ki so dotlej bile spadale pod škofijo sekovsko; s tem je tudi Jarenina stopila pod Lavant.

Z letom 1861 je za Avstrijo napočila nova doba; blagi vladar je narodom svojim dal ustavo, to je pravico, po državnih in deželnih zbora udeleževati se zakonodajstva. Prva leta so sicer potekla v brezplodnosti, ker so se Madžari, hoteli imeti svojo vlado, branili, odpošiljati zastopnike na Dunaj, in se je 1865 zborovanje celo moralo začasnoma ustaviti; ali ko se je po vojski leta 1866, po koji so Prusi Avstrijo iz kroga nemških držav siloma izrinili, da na novo ustvarijo Nemčijo brez Avstrije in s svojo nadvlado, bil z Madžari sklenil mir, vsled kojega se je naša država razcepila v dve polovici, se je v našem parlamentu tuštran Litave začela doba, ki se z ozirom na število izdanih zakonov more le primerjati z ono, ki je sledila leta 1848. Toda žalibog nosijo ti zakoni večidel pečat premoči nemškega liberalizma, ki kmetu, zlasti slovenskemu, ni bil naklonjen. Navesti moremo seveda le nekatere.

(Dalje prihodnjik.)

nister ima v kmečkih krogih največji ugled. Če torej to ministrstvo v zadevi kmečkega razdolženja ne pride do povoljnega uspeha, potem se naj to vprašanje pusti popolnoma strani. Upati je pa, da pride čas, ko obmolne prazni ropot prevzetnih profesorjev in dijakov na univerzah, upati je, da pocpajo polagoma liberalni in socijalnodemokratski sršeni, in da se polagoma pride do resnega dela in do resnih uspehov v prid delujočemu krščanskemu ljudstvu.

Mala politična naznanila.

Dne 9. julija: Slovenski klub in rusinski poslanci so sklenili, da se vseslovenskega shoda v Pragi ne udeležijo. — Delegaciji bodeta zborovali koncem septembra v Budimpešti. — Ogrski ministrski predsednik Wekerle je došel na Dunaj, kjer se je posvetoval z Beckom in finančnim ministrom o davku na žganje. — Razmere med Grško in Turčijo so radi dogodkov na Kreti in Samosu precej napete. — V Perziji traja revolucija še naprej.

Dne 10. julija: Notranje ministrstvo je naročilo deželnim vladam, naj vsak slučaj za izdajo potnega lista mladoletnim deklicam naznanijo varuškim oblastim, da lahko nastopijo v obrambo mladoletnih deklic. — Na Dunaju se je vršil shod zdravnikov, ki zahtevajo zdravniški red. — Meseca avgusta se zopet snideta naš in italijanski zunanji minister.

Dne 11. julija: Hrvatskega bana Raucha je ljudstvo v Kninu dejansko napadlo, tako da se je moral braniti z revolverjem. — Rimski mestni svet je sklenil v ljudskih šolah odpraviti veronauk. — V Karlovcu se vrši danes srbski cerkveni kongres (shod), ki se ga udeležijo ogrski pravosodni minister dr. Günther kot kraljev komisar. — Angleška poslanska zbornica je sprejela starostno penzijsko postavbo.

Dne 12. julija: Brambna komisija gosposke zbornice je že dognala zakonski načrt o zvišanju rekrutov za deželno brambo za leto 1908. — Srbski kralj je poveril izven skupščine stoječemu politiku Milosauljeviču, da sestavi novo ministrstvo. — Ruska дума je bila včeraj odgodena do 28. oktobra.

Dne 13. julija: Današnji listi poročajo, da je podal nemški minister-rojak Prade ostavko. Naslednik bo imenovan še-le v jeseni. — V nemških mestih Češke se je včeraj vršilo več shodov. Na dnevnem redu je bil protest proti čehiziranju nemškega dela Češke. — V sarajevskih vojaških krogih se govori, da postane bivši domobranski minister fcm. pl. Latscher upravitelj Bosne.

Razne novice.

* **Promoviran** je bil dne 13. t. m. g. Valentin Rožič iz Doba pri Ljubljani doktorjem filozofije.

* **Iz pravosodne službe.** Kancelist Jožef Radolič je imenovan c. kr. sodnim oficijalom pri mariborskem okrajnem sodišču, kancelist Jožef Rozman pa je prestavljen iz Marenberga k okrožni sodnji v Mariboru.

* **Poročila sta se** v Ljubljani dne 5. t. m. g. Fran Vršič, uradnik c. kr. priv. Riuniona Adriatica di Scurta v Gradcu z gđc. Pavlo Zakrajšek iz Ljubljane.

* **Zborovanje** vseh krščanskosocialnih zvez v Skofji Loki bo letos zaradi tega še posebej zanimivo, ker se ga udeležijo krščanskosocialna telovadska organizacija, ki je že mnogo močnejša, nego skolska. Glede slavnostnega sprejema v Skofji Loki se je sklenilo: Zastava S. K. S. Z. bo sprejeto na čelu. Za njo korakajo telovadci, vsak odsek zase kot samostojna četa. Pri vsakem odseku so vsi člani brez izjeme, vendar korakajo uniformirani telovadci sprejaj, neuniformirani neločeni za njimi. Telovadcem sledijo ostala društva s svojimi zastavami. Metliški telovadci v belokranjskih nošah in svojo tamburaško godbo korakajo seveda med telovadce. Metličani pridejo v istih nošah, ki so jih imeli na Dunaju pri jubilejnim izprejedu. Njihova godba bo med veselico tudi koncertirala. Pri javni telovadbi izvajajo Metličani popolnoma novo točko, namreč: skok s palico. Skofjeloske priredbe se udeležijo tudi akademiška društva „Zarja“, „Danica“ in „Slov. dijaška zveza.“

* **V Skofji Loki** bode poročal o delovanju S. K. S. Z. g. dr. Hohnjec, o delovanju Zveze slovenskih mladeničev njen predsednik g. F. Žebot.

* **O mladeniškem shodu** pri Sv. Trojici v Slovgor. poročata obširneje „Naš Dom“ in „Mladost.“

* **Točarina.** Poslanec dr. Benkovič je stavil samostalni predlog, da se popolnoma odpravi ta za urade in stranke zelo nadležni davek (besondere Abgabe).

* **Najvišje sodišče** o Linhartovem shodu na Vurbergu. C. g. župnik Kokolj je bil na pritožbo svojega zastopnika dr. Benkoviča oproščen od obtožbe, da je Linhartov shod hotel preprečiti. Razsodba ptujskega sodišča je bila naravnost udarec za zakon o zborovalni svobodi.

* **Kmetje pozor!** Vsled posredovanja spodnještajerskih in drugih poslancev sta poljedelsko in notranje ministrstvo že uvedli poizvedbo o škodi po suši, ki je letos zadela vse južne dežele, tudi Bukovino, južno Moravsko itd. Za poškodovane okraje se

bode dovolilo znižanje železniških tarifov za dovoz krme iz drugih dežel, večji državni prispevek za nakup krme in razdelitev iste po kolikor mogoče nizkih cenah med prizadete s posredovanjem občin, lokalnih odborov (ki se naj osnujejo), zadrug itd., postavni odpis davka, ustavljenje eksekucij za davek, v prav nujnih slučajih klanje živine doma in razpečanje iste, podpora v denarju itd. Največ odvisno od tega je, da občine ali druge korporacije (kmet. podružnice, kmečke zveze, zadruge) store svojo dolžnost takoj, zahtevajo uradno cenitev škode in kolikor mogoče dobro priponečajo ter zahtevajo nujno pomoč; zlasti se ne sme vsega le orožnikom prepustiti. Z ozirom na to je odsvetovati sedaj prodajati živino pod vsako ceno, ker pomoč pride.

* **Literarno društvo „Slomšek“** mariborskih bogoslovcev. Da odvrnemo nekatere krive predsodke, s katerimi se nam dostikrat odtujujejo simpatije dijaštva, pred vsem gospodov abiturientov, pošiljamo to kratko poročilo o delovanju našega društva v drugem tečaju 1907-08 v široko javnost. Redno smo se zbirali v prostih urah ob nedeljah k predavanjem v društveni sobi. Predavanja v tem tečaju so bila sledeča: 1. Delovanje in stremljenje narodno-radikalnega dijaštva (M. Erhatic); 2. Sv. Janez Zlatoust, vzor-duhovnik (J. Razborknik); 3. Sv. Janez Zlatoust kot cerkveni govornik (P. Paulič); 4. Moralni princip pa religija (M. Kos); 5. Alban Stolz, k stoletnici njegovega rojstva (P. Živortnik); 6. Ogrska politika l. 1848. Zborovanje v obliki javnega ljudskega shoda (A. Lassbacher); Postanek in razvoj delavskega gibanja v Avstriji od l. 1848 naprej (J. Baznik); 8. Delavsko vprašanje, vera in pravnost (F. Rop); 9. Boj proti religiji in njega zgodovinske posledice (A. Veranič); 10. Zakaj naša inteligenca nima vere (P. Jurak). Na praznik sv. Petra in Pavla smo v proslavo treh letošnjih jubilejev priredili slavnostno akademijo z obširnim in lepim programom. Govorili so: Kranjc: „Lurška Mati božja, zdravje bolnikov, tolažnica žalostnih, pribežališče grešnikov“; M. Sagaj: „Sv. oče Pij X., zaščitnik sv. vere“; J. Pinter: „Franc Jožef I., jubilejni cesar.“ Izvrstno je izvedel svojega nalogo pevski zbor, ki je tukaj, kakor tudi celo leto skrbel za vzorno cerkveno petje ne le v domači Alojziji cerkvi, ampak je ob raznih cerkvenih slovesnostih nastopal tudi v stolnici in v Marijini baziliki pri oo. frančiškanih. Za te uspehe gre v prvi vrsti zasluga pevskemu učitelju vlč. g. Tropu, potem spretnemu pevovodji tov. Bogoviču in skupni pozhrtvovalnosti tov. pevcev. V društvu sta nas nadalje posetila enkrat g. dr. Verstovšek, ki nas je navduševal za izobraževalno delo v počitnicah, in 2-krat je predaval g. Vl. Pušenjak o zadrugi in društvu ter nam obljubil drugo leto nadaljevati. Društvo piše svoje glasilo „Lipica“, kjer je vsakomur dana prilika, da se uri v peresu. Društvena knjižnica ima doselej 600 knjig leposlovne in znanstvene vsebine vseh slovanskih jezikov. — „Slomšek.“

* **Primicije.** Letos bodo služili prvo sv. mašo sledeči gg.: Franc Božiček na Bučah, dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. Karol Presker, župnik v Kapelah. Jurij Cvetko v Podčetrtku, dne 9. avg.; pridiguje č. g. Vinko Žolgar, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Martin Gabero na Črešnjevcu, dne 9. avg.; pridiguje preč. g. Franc Bohak, dekan in mestni župnik v Slov. Bistrici. Peter Jurak na Vidmu, dne 15. avg.; pridiguje vlč. g. Alojzij Soba, župnik v Zdolah. Jakob Košak v Trnovem v Ljubljani, dne 9. avg.; pridiguje č. g. Fr. Letonja, kaplan v Vitanju. Marko Sagaj v Ljutomeru, dne 9. avg.; pridiguje preč. g. dr. Franc Feuš, prof. bogoslovja v Mariboru. Janko Sirec na Crni gori pri Ptuj, dne 9. avg.; pridiguje mil. g. dr. Ivan Mlakar, stolni dekan v Mariboru. Miha Barbič v Vidmu, dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. dr. Makso Vrabec, kaplan v Žalcu. Miha Kbs v Vel. dolini na Kranjskem, dne 16. avg.; pridiguje vlč. g. dr. Franc Krulje, stolni kaplan v Mariboru. Peter Pavlič pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. Gašpar Zrnko, župnik v Puščavi. Josip Pinter pri Sv. Magdaleni v Mariboru, dne 2. avg.; pridiguje preč. g. dr. Anton Medved, profesor v Mariboru. Ivan Razborknik v Ljubnem dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. Jakob Kitak, župnik v Smartnem za Dravo. Franc Skof pri Veliki nedelji, dne 9. avg.; pridiguje mil. g. Franc Moravec, stolni župnik v Mariboru.

* **Ciril-Metodova družba** je zares narodna. Trgovci v družbini hiši na Muti sme prodajati pač Metodove in nemške vžgalice, ne pa vžgalice kršč.-soc. zveze. Taka je narodnost naših liberalcev. Svoje krvne brate bolj sovražijo nego naše skupne nasprotnike.

* **Celjsko glasilo** dr. Ploja „Domovina“ psuje uglednega kmeta in župana v Lahoncih, g. Meška, z „jünčarjem.“ Gospod dvorni svetnik, ki žvite v izobilju, potrebujete žuljave roke „jünčarjev“ seveda lo pri volitvah. Toda zelo dvomljivo ja, če vas bo me „jünčarji“ še podpirali.

* **Romarski vlak** v Marijino Celje. Letos praznujemo petdesetletnico, kar se je prikazala Mati Božja v Lurdu. Obhajamo pa tudi petdesetletnico mašništva slavno vladajočega papeža Pija X. in šestdesetletnico, kar je zasedel prestol habsburški cesar Franc Jožef. Naše dobro slovensko ljudstvo ima staro navado, da poleti vsako leto na kako božjo pot prosi si blagoslova božjega. Tudi letos so se

že oglašali posamezniki, če se boče priredilo skupno romanje. Da se ustreže tej želji, poskrbel je poseben odbor za romarski vlak v Marjino Celje, kamor naši ljudje tako radi pohitijo. Vlak bo vozil iz Maribora v nedeljo, dne 9. avgusta okoli polnoči. Nazaj v Maribor pridejo romarji v sredo, dne 12. avgusta ob 6. uri popoldne, tako da se lahko z večernimi vlaki odpeljejo domov in bodo romarji torej v sredo po noči vsi že lahko doma. — Vožne cene bodo kakor lansko leto; od Maribora, Pesnice, Št. Ilja in od Špilfelda tje in nazaj za III. razred 8 kron 80 vin., za II. razred pa 11 K 60 vin., ker južna železnica ne da boljših cen. Do Maribora oziroma do Špilfelda si romarji plačajo vožnjo posebej in tudi nazaj iz Maribora in iz Špilfelda. V Marijinem Celju bodo 4 pridige. Preskrbljeno bude tudi za zadostno število spovednikov, da romarji lahko opravijo sv. spoved. — Število romarjev je letos omejeno na 700, ker jih železnica iz Kapfenberga naprej naenkrat ne more več prepeljati. Na ta način so odpravljene tudi sitnosti, ki so bile lani, ker so nekateri romarji morali čakati okoli 5 ur na vlak. Vožne karte se bodo letos dobivale edino v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Romarji se naj obrnejo do svojih dušnih pastirjev in naj njim izročijo denar za karte. Čč. gg. dušne pastirje pa uljudno prosimo, da zbirajo naročila za vožne listke in nam denar najpozneje do 1. avgusta pošljejo; na to dobijo takoj naročene vožne listke priporočeno doposlane, da jih razdele romarjem. Kdor bi se oglasil pozneje, ko bo de že 700 listkov razprodanih, na njegovo naročilo se ne bo moglo ozirati in se mu bo doposlani denar vrnil. Kdor torej namerava letos iti v Marjino Celje, naj se prej ko mogoče oglasi za vožni listek. Z vožnim listkom bo vsak romar dobil tudi natančen vožni red in pa program za romarske pobožnosti. Ko nam dopošlje južna železnica natančen vožni red, se bodo razposlali tudi na župnijske urade posebni letaki.

*** S. K. S. Z. Opozarjamo društva in posameznike,** ki večkrat pošiljajo S. K. S. Z. kake denarne pošiljave, da ima ista sedaj tudi poštne položnice in jih dobijo društva v več izvodih. Opozarjamo tudi, da se pošiljave po poštni nakaznici naslovijo na S. K. S. Z., ne pa na posamezne osebe. — Mladenci, naročite si znake! Vsakemu naročilu se takoj ustreže. Naročilo se naj priloži 10 v poštne. — Dne 26. julija pa v Škofjokloko. Društva, pošljite svoje zastopnike. Vožnja znaša okoli 12 K. Posebno bi se naj udeležili mladenci, katerim je najbolj letošnja skupščina S. K. S. Z. namenjena.

*** Za viničarje in druge samostojne kmečke delavce** so se potegnili dr. Korošec in njegovi tovariši od Kmečke zveze v državnem zboru. Zahtevali so, da se jemljejo pri podporah zaradi suše tudi vsi samostojni kmečki delavci v poštev. Zadnji „Stajero“ se hučuje, da dr. Korošec zbira tudi viničarje pod zastavo Kmečke zveze, toda s takim hudovanjem ni nikomur nič pomagano. Na naši strani je delo in skrb, pri „Stajercu“ pa samo prazno govorčenje. Njegov poslanec Markhl se v svojem predlogu ni z eno besedo spomnil viničarjev.

*** Zganjarina.** Poslanec dr. Benkovič je stavil v državni zbornici samostalni predlog, da se tudi onim, vinogradnikom, ki točijo lastno vino, podeli pravica, davka prosto žganje za lastno potrebo kuhati.

*** Lepo podjetje** je na prodaj v predmestju večjega mesta na Spodnjem Štajerskem, in sicer že v okolici (slovenski). Na dotičnem posestvu se izvršuje gostilničarska in mesarska obrt ter so poleg vseh drugih potrebnih prostorov tudi lepi hlevi. Denaren narodni zavod bi dotičnega podjetnika kolikor mogoče podpiral. Zeleti in neotložno potrebno bi bilo, da pride to posestvo v narodne roke. Kdor se zanima, naj se obrne na uredništvo!

*** Liberalna Zadruga zveza v Celju** se vedno poroča, da ima 200 članic, akoravno jih je ena tretjina že pred koncem meseca decembra 1907 odstopila in pristopila drugim zvezam in ponjnih pravilih takoj prenehajo biti njene članice. Zanimivo bi bilo izvedeti, za koliko članic dobiva Zveza državno podporo.

*** Tržne vesti.** 10. julija 1908. Akoravno smo se v pretečeni dobi privadili visokim žitnim cenam, vendar bomo baje imeli v ravnokar pričetni dobi še višje cene. Res je, da bo letošnja žetev prinesla več kakor lanska. Na Ogrskem cenijo za štiri milijone met. stotov več rži. V Avstriji se pričakuje nad srednje dobra letina. Vsega skupaj cenijo strokovnjaki za deset milijonov met. stotov krušnega zrnja (pšenice in rži) več. In vendar je razširjeno mnenje, da bomo imeli še višje cene, kakor lansko leto. Lansko leto so bile zaloge zrnja iz letine 1906 precejšnje, med tem, ko so letos kmaše skoraj prazne. Letina 1906 je tudi zabranila, da v pretečeni dobi visoka carina na žita ni dosegla popolne veljave. Tudi krompir in fižol se bo letos, kakor pravijo, slabo obnesel. Torej imamo pred seboj drage čase. Kar se tiče današnje kupčije, je jako mrtva. Ponuja se za takojšnji odjem že nova pšenica in rž. Budimpešta zahteva za pšenico 68-80 12 kron 40 vin. do 12 K 60 v, rž novo 9 K 60 v do 10 K 80 v, ječmen 7 K 20 v do 7 K 55 v, oves 8 K 20 v do 8 K 60 v, turšico 7 K 20 v do 7 K 30 v. Posebno oves bo imel letos dobro ceno. — Moka. Stalnost tržišč z zrnjem je napotila nekaj mlinov, da so zvišali ce-

ne mlinskim izdelkom. Visoko ceno ima klajna moka in otrobi. V Budimpešti je cena povprečno: za pšenično moko št. 0 18 K 40 v, št. 1 18 K 10 v, št. 2 17 K 80 v, št. 3 17 K 60 v, št. 4 17 K 40 v, št. 5 17 K 10 v, št. 6 16 K 80 v, št. 7 15 K 80 v; rženo moko št. 0 15 K 90 v, št. 0-I 15 K 50 v, št. 1 15 K 10 v; otrobi fini 5 K 90 v, debeli 5 K 90 v, rženi 6 K; klajna moka 8 K do 8 K 40 v; fini otrobi za september-december 5 K 90 v do 6 K, debeli 5 K 90 v do 6 K (vse za 50 kg). — Sladkor. Z nižjim davkom ne bo nič. In vendar so cukrarji zopet dvignili ceno za pol krone. Gospodje ljudski poslanci naj se lotijo raje kartelov, potem pa ne bo treba vladi darovati milijonov, ki bi zlezli v žep karteliranih cukrašev. — Hmelj. Iz Savinske doline se poroča, da je suša in prevelika površina razvoj rastlin. Zgodnje vrste ne dosegajo visokosti kola. Srednji hmelj ne zadovoljuje niti v najboljših legah.

*** Slovenske napise** dobijo postaje južne železnice: Nabrežina, Sežana in Devin.

*** Glavno zborovanje S. K. S. Z.** Letošnje leto je sklicala S. K. S. Z. svoje letno zborovanje v Škofjokloko. Dne 26. in 27. julija se vrši glavna skupščina S. K. S. Z., katere vsopred označimo tukaj v glavnih potezah. Nedejska prireditve se bo vršila po tem le vsopred: Dopoldne: 1. Ob tričetrt 8. uri se zbera vsi telovadni odseki pred škofjokloškim kolodvorom ter skupno odkorakajo v mesto, na čelu zvezni trobentaški zbor. 2. Pozdrav pred mestom. 3. Ob pol 10. uri sv. maša na prostem. 4. Zborovanje S. K. S. Z. v društvenem domu: a) pozdravni in otvoritveni govor (dr. Krek); b) poročilo „Zveze telovadnih odsekov“; c) poročilo ostalih zvez (štajerske, kranjske, vipavske, koroške, goriske, tržaške). 5. Skupen obed. Popoldne: Ob pol 4. uri javna telovadba Z. T. O. Veselica „pri Balantu“. Svirna godba. Kakor je iz navedenega razvidno, je vsopred kaj lepo izbran ter ima tudi namen, razširiti po vseh slovenskih pokrajinah telovadsko misel. Zato se ga slovenski možje in mladeniči udeležite v obilnem številu, da se počitite za nadaljno delovanje. — Mladeniški tečaj: V zvezi z javno telovadbo, ki bo 26. julija, je tudi poučni tečaj za mladeniče, ki se bo 27. julija vršil po sledečem redu: Dopoldne: 1. Izlet na Črngrob ob pol 6. uri zjutraj, kjer bo sv. maša. Po sv. maši povratek v Škofjokloko. Od pol 8. do pol 9. ure: Mladeniška in dekliška organizacija (dr. Krek); od pol 9. do pol 10. ure: Socijalizem (dr. Ušeničnik); zatem pol ure odmor. Od 10. do 11. ure: Telovadba (Albert Jeločnik); od 11. do 12. ure: Kako mi — kako nasprotniki (Dolenc phil. član Danice). Popoldne: Od 2. do 3. ure: Tajništva S. K. S. Z. in „Mladost“ (Podlesnik). Od 3. do 4. ure: Apologetika, 1. del: Cerkev in nje nasprotniki (F. Terseglav). Pol ure odmor. Od pol 5. do 6. ure: Apologetika, 2. del: Kristus in njegovo delo. Sklepni govor. Tako možje in mladeniči, za pouk in zabavo je bogato preskrbljeno. Prihitite tedaj v obilnem številu 26. in 27. julija v Škofjokloko, da tudi letošnje zborovanje S. K. S. Z. ne bo manj častno obiskano kot prejšnja leta. Na svidenje!

*** Liberalne Z. Z. v Celju** uradnik Al. Trstenjak je tudi med odborniki liberalne Zveze narodnih društev, katere se je osnovala proti S. K. S. Z. Celu uradništvo liberalne Z. Z. v Celju je v sprednjih vrstah pri vseh liberalnih organizacijah, in Jošt si še drzne trditi, da vesla nad strankami. Država pa daje podpore tej organizaciji, ki pravi, da deluje za kmečko ljudstvo, a kmečkoga ljudstva nima za seboj, pač pa vse generale in razne druge kričače Narodne stranke.

*** „Narodni List“** se spet krega radi tega, ker smo iz njega posneli besede Joštove na občnem zboru liberalne Zadruga zveze, katere je govoril pri spremembi pravil in slučajnostih. Jošt se seveda sedaj kesa, da so prišla ta njegova izvajanja v javnost, ker vržejo čudno luč na toli hvalisano liberalno Z. Z. Predbaciva nam lažljivost in se sklicuje na poročilo v „Zadrugi“, katero je, mimogrede povedano, Jošt sam primerno popravil. Čudno je, zakaj se ne sklicuje na „Narodni List“, iz katerega smo mi dobesedno posneli Joštove besede. Mislimo, da si je sedaj vsakdo na jasnem, kje je resnica. Čudimo se le, da Jošt nič ne poroča o svojem fiasku na občnem zboru glede stroge centralizacije denarja. Njegove članice so odklonile predlog, da naj vse članice nalagajo odvišen denar pri Zvezi in se ta določba sprejme v pravila. Če pride spet kaka denarna kriza, bodo članice liberalne Z. Z. težko dobile denar in morale plačevati visoke obresti. Je križ, če v lastnem taboru ni razumevanja za liberalne težnje, kaj ne, g. Jošt?

*** Jošt vse taj.** V dokaz, kako resnična so naša izvajanja glede liberalne Z. Z. v Celju, katere na vse kriplje deluje proti pravi kmečki organizaciji, s tem, da ustanavlja politične liberalne posojilnice, naj služi sledeče pismo Joštovo, katero je pisal nekemu liberalnemu učitelju, a ga je našel naš somišljenik in nam poslal. Pismo se glasi: „Danes sem prejel od notarja na včerajšnje brzojavko sledeči brzojavni odgovor: „Da, so ustanovili.“ Treba je delati sedaj z dvojnimi parom! Prosim vas, pridite na vsak način prihodnjo nedeljo najmanj s 4 možmi, kakor sem vas podučil; preskrbel bodem, da opravimo, kar je potrebno, vse v ½ uri. Vsako odlašanje bi značilo dvojno škodo. Ker do takrat ne bo de najbrž še nič vloženo, jih pre-

hitimo. Ako pa bi morda lahko prišli že v soboto, je meni še ljubše. Le brzojavite mi, s katerim vlakom pridete.“ (Izvirnik v uredništvu na razpolago!) Na tak način se je delalo od Jošta v ta namen, da so se liberalne posojilnice prej registrirale, in se nekaterim ljudem še meče pesek v oči. „Domovina“ in „Narodni List“ naj sedaj poveta, kje je resnica! O tem Joštovem ravnanju pa si lahko vsak napravi sodbo in tudi presodi, koliko je verjeti Joštovim izvajanjem v „Narodnem Listu“, ko pa so njegova dejanja v protislovju z njegovimi izjavami v „Nar. Listu“.

Mariborski okraj.

m. **Poročil** se je v Mariboru dne 12. t. m. g. Josip Stegnar, uradnik deželne bolnice, z gđ. Marico Stern. Bilo srečno!

m. **Odliko** na c. kr. gimnaziji v Mariboru imajo sledeči slov. dijaki: Klemenčič A., Klobasa J., Pipuš Slava, Tomažič Anton, Vauhnik Vladimir, Vrhnjak Alojz I. B.; Gorišč Janez, Rudolf Jožef, Znidarič Karl II B.; Aušič Martin, Glazer Ivan, Marinčič Ivan III B.; Bratina Franc, Habermut Avgustin, Mirt Jožef, Muster Jožef, Svetina Franc IV. B.; Kovačič Maks, Kranjc Slavko V.; Čremošnik Gregor, Goričan Alojz, Šlik Alojz VI.; Koser Ludovik, Leskošek Karol, Lukman Franc VII.; Majcen Stan-ko, Stegenšek Franc VIII.

m. **Požar** je bil v Bistrici pri Mariboru dne 9. t. m. Neko gospodarsko poslopje je popolnoma pogorelo. Na pomoč so prišle požarne brambe iz Ruš, Maribora in Pobrežja, da so še pravočasno rešile sosedna poslopja.

m. **Pri Sv. Petru** niže Maribora je umrl dne 14. t. m. slikar g. Franc Gornik. Zadel ga je mrtvoud. Plemeniti mož je bil znan po Spod. Štajerskem, kjer je slikal več cerkev in mnogo kapelic. Priporoča se v spomin! — Zgoreli so hlevi pri generalštabnem zdravniku dr. Ignacu Tišlerju. Sreča je bila, da je vel nasprotni veter, da ni pogorela tudi hiša. Odkod se je ogenj zatrosil, se ne ve. Domneva se eno in drugo, pa vse z veliko negotovostjo. Nevarnost je, da bi prišel v preiskavo kdo po krivem. Goreti je začelo ob 7. uri zjutraj, šentpeterski žandarji pa so prišli že ob ¾ na 10. — Pri Sv. Petru se je ustanovila nova žendarmerska postaja. Naše fante opozarjamo, naj ne dajo žendarmom nič dela.

m. **Gorica** pri Račah. Slovensko izobraževalno društvo kaže lep napredek. Sedaj imamo lepo število knjig. Vsem dobrotnikom, ki so nam pomagali z denarjem ali s knjigami, izrekamo prisrčno zahvalo in jih tudi prosimo ob enem, naj se nas še spomnijo ob priliki. Udje, vsi prav pridno čitajo. Le tako naprej! Fantje in dekleta, s ponosom in pogumom na delo! Za lasten blagor in izobrazbo ter za čast Gorice! Upamo, da bodo tudi tisti, ki so se sedaj malo prečitali, po zimi, ko bo de časa dovolj, malo bolj marljivo segli po knjigah. — Za Gorico je letošnje leto pač leto groma in treska — nesrečno leto. Komaj pozabimo eno nesrečo, že nas zadene druga. — Smrtna kosa nikakor ne miruje. Dne 3. t. m. se je utopila v mlaki g. Fr. Vodošek, triletna deklica Otilija Soršek. Starši, pazite na svoje otroke! Dne 5. t. m. je umrl Josip Mohorko. V soboto je še delal v opekarni, kjer je omedlel. V nedeljo zjutraj se je še dobrega počutil. Nesrečnež je umrl ob ¼. pop. — Dne 8. t. m. je začela goreti ob ¾ zjutraj hiša g. A. Robar. — Kakor drugod, je tudi pri nas suša veliko škodovala. Ubogi kmetovalec!

m. **V Črešnjecju** pri Pragerskem se je obesil 77letni občinski ubožec Juhart, ker se je bal sod-nije zaradi nekega nenravnega prestopka.

m. **Klopce** pri Slov. Bistrici. Tukaj je umrl 9. t. m. mladenič J. Korže, star komaj 16 let. N. v m. p.!

m. **Sv. Lenart** v Slov. gor. Liberalna fehtarija. Liberalci se v potu svojega obraza pripravljajo za svojo komedijo pri Sv. Ani. Kakor vselej, če kaj priredijo, pobirajo in beračijo tudi zdaj za vse, za denar, za pecivo, za druge reči. Pri tej priložnosti smo jim dobri tudi mi, niti toliko politične sramežljivosti nimajo, da bi nas s fehtarijo ne nadlegovali. Po celem okraju razpošljejo svoje agente. Najbolj se zanesejo na svoje učitelje. Navadno imajo liberalci to srečo, da si izvolijo za zaupnike take ljudi, ki jih vsled vsestranske poštenosti mora spoštovati cela fara. Da jih ni sram take splošne beračije. Toda liberalci živijo v tej domisljiji, da je vsaka njihova komedija velikanske skupne važnosti za celi okraj in je vsakdo primoran, po moči podpirati njihove prireditve. Beračite pri bogatih advokatih in notarjih, pri domisljavih revizorjih, pri različnih denuncijantih. Če mi kaj priredimo, ne ho-timo vas nadlegovat.

m. **Sv. Trojica** v Slov. gor. Prihodnjo, to je škapulirsko nedeljo, dne 19. julija bode obhajal prečastiti gospod Franc Puntner, dolgoletni župnik pri Noviščtu v Savinjski dolini, tu pri Sv. Trojici svoje zlato mašo. Redka slovesnost se začne ob 9. uri s slovesnim sprevodom v samostan in cerkev; med sv. mašo bode preč. gospod Dovnik, dekan iz Gornjegrađa, govoril slavnostni govor. Vse priprave kažejo, da bode ta redka slovesnost velikanska. In zakaj bi mi Trojičani ne proslavili našega zlatomaš-nika, saj so bili tudi naš župnik skoz več let in so

nam oskrbeli naš veliki zvon, na katerega smo tako ponosni. Zares, prav iz dna svojega srca kličemo preč. Zlatomašniku: Mnogo, mnogo let naj Vas šp. ljubi Bog ohrani zdrave in čile! Hvaležni Trojičani.

m Kmečka hranilnica in posojilnica v St. Lovrencu nad Mariborom ima prvi uradni dan v nedeljo, dne 26. julija po rani službi božji. Uradni prostori se nahajajo pri g. Pernatu v trgu. Ta dan se bodo sprejemale hranilne vloge in dajala posojila. Kmetje iz župnij St. Lovrenc nad Mariborom, Puščava in Ribnica! Poslužujte se pri vseh denarnih poslih vašega kmečkega zavoda in posnemajte v tem oziru kmete v drugih spodnještajerskih krajih!

m Iz Slov. goric. Kremberžani, veselite se, rešitev se vam bliža! Sentlenarski in gornjeradgonjski liberalci se bodo milostno ponižali priti k vam ter vam bodo pihali na vašo srca, da bo kar cvilo. Toda pogledjmo si nekoliko naše liberalce, predvsem za danes one iz St. Lenarta, kako gojijo ljubezen do kmetov. Pred več leti ustanovili so si kmetje pri Sv. Lenartu „Katol. bralno in gospodarsko društvo“, katero je, dokler so bili kmetje in duhovniki še sami v društvu, jako dobro napredovalo. Nabavili so si mnogo knjig in tamburice za celi tamburaški zbor. Toda, nesreča je hotela, da je privađalo par liberalcev k Sv. Lenartu, kateri so se takoj vgnjezdili v bralno društvo ter se začeli čutiti domače. Samo nekaj jim ni ugajalo, namreč preveč kmetov je bilo v društvu; zato so jih začeli po strani gledati, hoteli so se jih iznebiti iz društva. Seveda naš kmet se ne da prezirati ter je raje izostal iz društva. To pa je bila voda na liberalni mlin. Nekega dne sklicjejo na večer občni zbor (katerega bi pa morali najmanj 8 dni poprej naznaniti, toda za liberalce menda ne veljajo postave!) ter predlagajo, naj se izpremeni ime „Katoliško bralno in gospodarsko društvo“ v ime „Čitalnica“, čes, da je to bolj gosposko, posebno so se pa spodtikali ob ime „Katoliško“. Prvikrat jim je sicer izpodletela njihova nakana, pač pa so pozneje to dosegli ter imajo sedaj res svojo gosposko „Čitalnico“. Seveda, odnesli so tudi vse knjige, vse tamburice in vso opravo. Gotovo sedaj pridno čitajo in tamburajo! A, kaj še! Da se jim ne bi nobeden kmet vtihotapil v njihovo „Čitalnico“, omislili so si bilard, ki gotovo svojih 500 do 700 kron stane. Sami si ga gotovo niso mogli kupiti; za take stvari imajo povsod dovolj denarja liberalne hranilnice in posojilnice. Dobro pač vemo, kako zastopajo te liberalne posojilnice kmetke koristi! In v „Čitalnici“ sedita med drugimi tudi dva prijatelja kmetov, dr. Gorišek in pa notar Štupica. Ali se ni eden izmed teh gospodov ponašal v veseli družbi: „Sedaj smo tega kmeta spustili v luft, a tega im tega pa še bomo.“ — Kremberžani, ti ljudje se vam bodo delali v nedeljo zopet kot najboljši prijatelje kmetov, krasno bodo govorili, toda vi jih ne poslušajte, saj vam je znana zgodba o volku v ovčji obleki!

m Na Spod. Poljskavi in na Črešnjecu bo predaval v nedeljo, 19. t. m. gosp. Juranič o čebeloreji in sicer na Poljskavi ob 8. uri zjutraj, na Črešnjecu pa po večernicah. Čebelarji slovenjbištrškega okraja, vsi k poduku!

m Mladeniška zveza v Laporju ima v nedeljo, 19. julija po večernicah V. poučno zborovanje z zanimivim predavanjem, deklaracijami in petjem. Mladeniči, pridite vsi!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Novi glavav, Weiss pl. Schleusenstein je že došel na Ptuj. — Samomor ali umor. Sin ptujskega okrožnega zdravnik dr. Mauzke, ki je študiral v Gradcu na gimnaziji, je radi slabega spričevala skočil v Muro in tam našel zgodnjo smrt. Novejša poročila pa javljajo, da ni izključen umor. — Na ošpičkah je obolelo veliko otrok pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Šola je vsled tega zaprta. Veliko otrok je že pomrlo. — Rudečkariji, to je socijaldemokrati iz Maribora so prišli minulo nedeljo, dne 12. julija v velikem številu na Ptuj, protestirat proti podražanju piva. Tihi njih glavav poslanec Resel je bil med njimi. V Bračičevi gostilni so imeli zborovanje; nad 400 oseb je sedelo pri mizah, a nihče ni pil sicer tako priljubljene piva. Pripoveduje se, da so nekemu možu, ki ni hotel biti povsem njihovih misli, zavrtnali glavo, seveda po pristno-rudečkarjem načinu, t. j. s pestmi.

p St. Janž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 19. julija popoldne ob 3. uri zboruje S. K. Z. v St. Janžu na Dravskem polju v graščinski hiši št. 6. Govori gospod državni poslanec Pišek, potovalni učitelj Pušenjak in drugi. Prijatelji Kmečke zveze, pridite v obilnem številu!

p Dornava. Minuli točen je umrl pri nas vrl narodnjak Anton Arnuš, star 37 let. Bil je radi svojega miruljubnega značaja povsod priljubljen. Bodi mu zemlja lahka!

p Mladeniški shod pri Sv. Florijanu ob Boču za rogaško dekanijo bo v nedeljo, dne 26. julija. Ob 30. uri bo služba božja pri Loženski Materi božji, priljubljeni božji poti, od 1.—3. ure pri Vizovišku pri Sv. Florijanu veliko mladeniško zborovanje, ob 3. uri bodo v župnijski cerkvi Sv. Florijana slovesne večernice in pridiga. Ob 4. uri odhod. Priprave so v polnem tiru. Zanimanje za ta shod je na vseh krajih veliko. Mladeniči vseh župnij rogaške dekanije, udeležite se do zadnjega vsi prvega mladeniškega shoda rogaške dekanije! Va-

bimo tudi mladeniče iz Dravijske doline, zlasti Makolčane. Na shod pridejo tudi sosedni bratje Hrvati. To bo krasen mladeniški praznik!

p Dekliški shod pri Sv. Križu tik Slatine se bo vršil v nedeljo, dne 6. septembra. Opozorjamo nanj že sedaj dekleta rogaške dekanije.

p Bralno društvo pri Sv. Križu tik Slatine priredi v nedeljo, dne 19. t. m. Ciril-Metodovo slavnost. Ker je čisti dobiček namenjen za uboge slovenske šolarje, se pričakuje obilne udeležbe.

p Dijaška kuhinja v Ptuju. Druga polleta tega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: Hranilno in posojilno društvo v Ptuju 200 K, okrajna posojilnica v Ormoži 30 K, posojilnica v Framu 20 K, dekanjska konferenca na Ptuj 24 K, R. Š. po župniku Jož. Ozmeu od Sv. Lovrenca na Drav. polju 80 K, + Lempl Marija volila 20 K, + Repl Fr., lekarniški pomočnik, volil 20 K (po odbitih stroških 18-10 K), Čilenšek M., prof. in posestnik 16 K, Kolarč Anton, prof., Ploj Oton, c. kr. notar v Črnomlju, Stepic Anton, c. kr. višji davčni upravitelj v pokouju in Toman Janez, župnik na Hajdinu po 10 K, dr. Anton Brumen, odvetnik 8 K, Havelka Rudolf, trgovec, Hrovatin Ksist, c. kr. poštni asistent, Koje Martin, c. kr. davčni oficijal, Komljanec Josip, prof., Lenart Fr. trgovski knjigovodja, Pinterič Aleks., Pšunder Ferd. mestni vikar, dr. Bela Stuhec, zdravnik, Toplak Fr. c. kr. davčni upravitelj in o. Vauptič Lenart, gvardijan, po 5 K, o. Selišek Lucij, minorit 4 K, Horvat Mihael od Sv. Urbana in dr. K. Koderman, odvetn. koncipient, po 2 K, dr. St. Sagadin c. kr. sodni pristav 1 K, Toplak Fr., c. kr. davčni upravitelj, vrečo krompirja.

Odbor dijaške kuhinje se toplo zahvaljuje vsem dobrotnikom, pa prosí blagohotnih gospodov tudi za prihodnje šolsko leto.

p Pol. gosp. nar. društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 19. malega srpana s pomočjo dijakov po večernicah v Narodni šoli veselico in prid obmejnim Slovincem. Na vspredu je govor, petje, tamburanje, igra in prosta zabava v gostilni Koser. Pridite v obilnem številu!

Ljutomerski okraj.

l V Ljutomer je premeščen zagrizen nemški nacionalec poštar Ernst Vidovic iz Borovelj na Koroškem.

l Na Cvenu pri Ljutomeru je umrl krajni šolski ogleda g. Ivan Rajh.

l Gornja Radgona. Dne 19. julija bo popoldne ob 2. v cerkvi govor za mladeniče. Ob 3. na vrtu g. Osojnika poučni govor in prosta zabava „Bralnega društva“. Goste vabimo tem potom.

l Ljutomer. Čitalnica in slov. dijaki prirede s sodelovanjem pevskega društva, dne 19. julija 1908 v dvorani gosp. Kukovca v Ljutomeru igro „Cigani“. Med odmori svira novi dijaški orkester. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za Franc Jožefovo šolo, zato uljudno vabi odbor.

l Kmetijsko društvo pri Mali Nedelji priredi v nedeljo, dne 19. julija 1908 ob 3. uri popoldne veselico na vrtu g. Sencarja s petjem, tamburanjem in veseligrama: „Klobuk“ in „Čitalnica pri branjevki“. K mnogostevilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Razbor pri Slovenjgradu. Ustanovni shod tukajšnjega izobraževalnega društva se bo vršil, kakor smo uže poročali, v nedeljo dne 19. t. m., ob 10. uri predpoldne. Zanimanje za društvo je splošno, posebno med mladino, iz česar smemo sklepati, da bo udeležba obilna. Gostje so prijazno povabljeni.

s Družmirje. Podružnica kmetijskega društva se je osnovala. Članov je prijavljenih nad sto. Načelnikom je voljen pl. Adamovich.

s Družmirje pri Sošanju. Požrtvovalnost in odločnost, kakor tudi človekoljubnost ustvarile ste v naši vasi društvo prostovoljne požarne brambe s slovenskim poveljstvom. Pravila so že potrjena in se vrši občni zbor v nedeljo 19. julija. Kolikoga pomena je to društvo, ve vsak in nikdo se ne čudi ako se podporniki množe.

s Volitve v občinski zastop velenjski. Kakor smo nedavno čitali v „Domovini“, so vložili ugovor naprednjaki proti občinskim volitvam v Velenju, pri katerih je vrgla stranka Kmečke zveze nemškutarstvo in liberalno stranko. Z zadovoljstvom sta tedaj pisala „Domovina“ in „Nar. List“, da bo gospod župan Skaza kmalu frčal, ker bo politična oblast razveljavila volitve. Sedaj vemo, kdo je na čelu narodne — nemškutarke stranke, ki je delala proti slovenskim volitvam zato, ker so pristaši Kmečke zveze. Ugovor je pisal Jože Kovač mlajši, občinski tajnik v Skalah, ki je delal gotovo po naročilu Narodne stranke in pa na komando velikih Nemcev, ki že od nekdaj strmiijo po tem, da bi ponemčili Šaleško dolino. Toda hudo so se opekli liberalčki in nemškutarji, ki vedno naglašajo, kako so pametni in kako poznajo postave. Politična oblast je zavrnila njihov ugovor v vseh točkah in potrdila izvolitev poštenih slovenskih mož, ki so že do sedaj vodili pod županstvom g. Skaze spretno to veliko občino. Občina ostane v dobrih rokah, dokler jo bodo vodili zavedni pristaši Kmečke zveze.

Celjski okraj.

c V Celju je prevzel pisarno umrlega dr. Stepischnegga dr. Schurbi.

c V Celju se je zastrupila neka mlada ženska s tem, da je skuhala vžgalice, je pomešala med fižolo in vse skupaj pojedla. Zdravniki je niso mogli rešiti. Umrtila se je baje radi lakote.

c Slivnica pri Celju. Minulo nedeljo po prvi službi božji je pri nas priredila K. Z. shod, na katerem je govoril naš državni poslanec dr. Korošec. Shodu, ki je bil prav dobro obiskan, sta predsedovala domača posestnika Selič in Jagodič. Željno pričakovani gospod poslanec nam je v dolgem govoru razložil težavno stališče katoliških in slovenskih kmečkih poslancev v državnem zboru, razložil nam je, kako nazaduje kmečki stan in kaj je temu krivo.

Edina rešitev kmečkemu stanu je v združevanju, kajti združeni kmetje bodo postali gospodarji svojih pridelkov. Ko je dala država pred 60 leti kmetu v roko davčno knjižico, mu je določila, koliko in koliko moraš plačati, ni ga pa vprašala ali kaj pridelava ali nič. Vrhu tega ga je tedajna liberalna vlada z razglasitvijo gospodarske svobode izročila na milost in nemilost kapitalizmu. Podlaga zadružništva so rajfajzovke, katere smo začeli tudi mi ustanavljati po Spod. Štajerski. G. poslanec nam je tudi poročal, kaj je vse storil glede sedanje suše. Ko je od poslancev vlada zahtevala več vojakov, so oni od nje zahtevali, da opusti zadnji dve orožni vaji in da da kmečkim sinovom in delavcem ob času žetve 21 dnevni dopust. Vsem tem zahtevam je vlada tudi ugodila. Pri vseh teh prošnjah za dobavanje krme, za dosego dopusta in sploh za podpore po uimah, pa so merodajni občinski predstojniki. Kaj pomaga poslancem, če izprosimo podporo, če pa župan poroča, da ni podpore potreba. Zato si izvolite take može za občinske predstojnike, ki čutijo s kmeti. Omenil je tudi zavarovanje za starost in onemoglost. Marsikatero breme se bo odvalilo od občinskih blagajn, marsikatera beda se bo odpravila po tej postavi, katero namerava vlada predložiti že 3. novembra t. l. Z zatrdilom, da to vedno posvetil vse svoje moči delovanju za blagostanje kmečkemu stanu, zaključil je svoj krasen govor. Iz srca smo zaklicali g. poslancu trikratni Bog ga živi in mu izrekli svoje popolno zaupanje. Omenimo še, da si od nasprotnih stranke ni nihče upal ziniti besedice, večinoma se pa niti prikazali niso. Izvolili smo si tudi pododbor K. Z., ki bo začela pri nas krepko prodirati s svojimi lepimi idejami. Krepko naprej!

c Izlet telovadnega odseka celjskega izobraževalnega društva v Griže. Slovenski Lurd pri Grižah je privabil dne 28. junija t. l. telovadce celjskega odseka ter 12 zastopnikov trboveljskega telovadnega odseka, skupaj 35 telovadcev, na svoj prijazen grič, da se tam pri svoji nedeljski službi božji poklonijo lurski Materi božji. Skupen obed je bil pri gospodu Šulerju v Grižah, kjer so celjski telovadci po večernicah uprizorili tudi dve gledališni igri. Po teh igrah so telovadci, ki so imeli uniformo — 15 njih — izvrševali pod poveljstvom brata Šefa iz Ljubljane telovadne proste vaje. Nato je bila prosta zabava, pri kateri so zlasti fantje celjske orglarske šole razveseljevali obilno domače občinstvo z izbornim petjem. Br. Pinter iz Celja je v lepem nagovoru pozdravljaj trboveljske goste ter domače fante, na kar je br. Županc iz Trbovelj v daljšem govoru s spretno besedo razlagal vodilne misli telovadnih odsekov krščanskosocialnih društev. Le prehitro so nam pohitele ure bratskega prijateljstva in neustrašne navdušenosti za skupne vzore.

c Frischaufov dom. Dne 2. avgusta t. l. se bo na Okrešlju v Savinskih planinah otvorilo in blagoslovilo novo planinsko poslopje: Frischaufov dom. To bo največja in najboljše planinska stavba na Spodnjem Štajerskem. Savinska podružnica Slovenskega planinskega društva je že storila vse potrebno, da se bo takrat tudi smela brati sv. maša na prostem blizu poslopja. Pričakovati je velike udeležbe. Pridi boja tudi vseučiliški profesor dr. Frischauf, kateremu na čast se bo stavba imenovala. Kakor znano, je Frischauf prvi svetu odkril krasne Savinske (Kamniške) planine, jih prvi sistematično popisal in je vedno zvest podpornik stremljenja, v naše planine privabiti obilo turistov — tujcev.

c Radi nerednosti pri obrtni zadrugi v Mozirju je poslanec dr. Benkovič interpeliral trgovskega ministra.

c Mladeniški shod pri Sv. Roku v Šmarju se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta. Natančnejši vspeled se objavimo. Mladeniči šmarske dekanije, sedaj pa na delo, da bo naš prvi mladeniški shod eden najlepših, kar se jih je do sedaj priredilo. Šmarski mladeniči se čvrsto pripravljamo, da najlepše sprejmemo svoje brate. Osnovali smo si že svojo mladeniško zvezo.

c Dekliški shod na Sladki gori zbere naša zavedna dekleta v nedeljo, dne 9. avgusta. Tudi me mladenke hočemo stopiti na javno pozorišče, hočemo se krepko poprijeti prevažnega obrambnega dela za cerkev in slovensko domovino. Kaj ne, tovarišice v šmarskem okraju, na Sladki gori nas bo kot listja in trave! V prelepem Marijinem svetišču se bomo vemale za bogoljubno življenje, na krasnem dekliskem zborovanju pa se bomo navduševale za rodoljubno delovanje.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Dekliška zveza je imela v nedeljo, dne 5. julija svoj poučni shod. Govor duh. voditelja nam je pojasnil, kako kážimo svojo ljubezen do slovenske domovine po vzgledu sv. Cirila in Metoda. — Mladeniška zveza je zborovala v nedeljo, dne 12. julija. Govoril je „Zarjan“ Ogrizek kaj lepo o pomenu in o koristi mladeniške organizacije. Na obeh shodih je bil razgovor o mladeniških in dekliskih shodih, ki se jih naše zveze udeležijo polnoštevilno.

c St. Jurij ob juž. žel. Okoliška požarna bramba pri St. Juriju ob juž. žel. se napliskreneje zahvaljuje blagemu g. dr. Jožetu Povaleju za veliki dar 50 K, katere je velikodušno podaril društvu in je tudi v naprej še obljubil svojo pomoč. Bog povrni in daj tudi mnogo posnemovalcev.

c **Kmetijska podružnica v Žalcu.** Ustanova kmetijske podružnice v Žalcu se je vršila dne 21. junija; vodil jo je glavni tajnik kmetijske družbe iz Gradača g. Juvan. Udeležilo se je 52 poslušalcev, kateri so pazljivo sledili g. potovalnemu učitelju Franc Goričanu v govoru o pomoči podružnice. Za svoj delokrog si je podružnica izvolila sledeče občine: Žalec, Petrovče, Velika Pirešca, Gotovlje, Sv. Peter, Sv. Pavel, Griže. Podružnica ima zbirko svojih udov tudi iz imenovanih krajev, katerih je sedaj 130, in so si izvolili v odbor sledeče gospode in kmete: 1. g. Franc Roblek, državni poslanec in veleposestnik v Žalcu; 2. g. Karl Janič, veleposestnik v Žalcu; 3. Jožef Žigan, veleposestnik v Žalcu; 4. Ernest Slanc, madučitelj v Petrovčah; 5. kmet Franc Kuder, posestnik v Petrovčah; 6. g. Franc Em. Fridrich, veleposestnik na Mirazanu; 7. kmet Martin Ocvirk, posestnik v Pirešci; 8. kmet Martin Lednik, posestnik v Pirešci; 9. kmet Miha Jošt, posestnik v Gotovljah; 10. kmet Franc Sedmnik, posestnik v Podlogu; 11. kmet Valentin Naprudnik, posestnik v Grižah; 12. kmet Tine Krajnc, posestnik, Podgora; 13. kmet Jože Baliž, posestnik, Vrbje; 14. kmet Vinko Steiner, posestnikov sin, Gorica. Odbor si je izvolil iz sredine g. Franc Robleka, državnega poslanca in veleposestnika v Žalcu načelnikom; Vinko Steiner iz Gorice, načelnikov namestnik; g. Ernest Slanc iz Petrovč, zapisnikarjem in g. Karl Janič iz Žalca, blagajničarjem.

c **Mozirje.** Na predvečer sv. Cirila in Metoda so naši pristaši zakurili velik kres, streljali s topi in spuščali rakete v zrak na prijaznem griču Brečevem, ki nudi lep razgled po Savinski dolini. Malo kresov smo opazili po okolici, kajti naši liberalci se pač malo brigajo za takšne stvari. Ob času Ježovnikov zmag je jim ni bila pot na planino predolga, tudi ne stroški preveliki za kresove, a kadar se gre za splošno narodno stvar, takrat je vse mirno in tiho; saj jih slišimo, kako se lepo nemško pogovarjajo med seboj in potem se trkajo na prsi, češ, mi smo naprednjaki, mi smo Slovenci. Ali je res slovenski jezik samo za priproste ljudi, inteligenca pa mora nemški govoriti? Tudi ptujski „Štajerci“ prihajajo v precejšnjem številu v Mozirje, še celo naprednjaki so naročeni na njega, ga podpirajo. Ali ni to žalostno za narodni trg Mozirje?

c **V Trbovljah** je padel posestnik J. Hrastelj z drevesa in se ubil.

c **Laški trg.** Katoliško politično društvo za laški okraj je imelo dne 12. julija svoj redni občni zbor. Društvo je priredilo v pretekli dobi 6 javnih shodov, ki so bili vsi zelo dobro obiskani in so veliko pripomogli do zmage Kmečke zveze v tem okraju pri državno- in deželnozborskih volitvah. Na današnjem občnem zboru je govoril g. Vladimir Pušenjak o nekaterih perečih vprašanjih kmečkega stanu in o nekaterih vladnih namerah, ki jih vlada ravno sedaj ima, o pogodbi s Srbijo in o povisanju davka na žganje itd. Volil se je enoglasno stari odbor. — Občni zbor hranilnice in posojilnice se ni mogel vršiti, ker ni bilo navzoče ene desetine vseh udov, in zato se je preložil na 19. avg.

c **Laški okraj** in vladna podpora. Ne vem, kje bi imela vladna podpora lepše uspehe in večji sad, kakor tam, kjer se s pomočjo vladne podpore popravljajo plazovi in se gradijo vodovodi. Kraji, ki ne donajajo ničesar ali pa nekaj kisle in nezdrave krme, se spremenijo v lepe travnike z zdravim in sladko krmo; kjer poprej ni bilo mogoče, drugega zasaditi, kakor kako vrbo, tam lahko zasadiš bogat sadonosnik. Za tako popraviljanje plazov da vlada k vsem stroškom 60%. Lepa podpora. Toda žalibog, da je način podpore preveč neokreten, tako da jih veliko splaši in odvrne od tega tako imenitnega podjetja. Vlada da na račun podpore, ko se lotiš dela, samo cevi in ti pošlje načrt inženirja, toda vse druge stroške moraš plačati sam, in ko bi ti le hitro dala svoj prispevek, ko delo dokončaš, moraš pa na vladni prispevek čakati še mesece dni, in če je svota nad 1000 K, lahko da čakaš na njo celo leto dni. Zda pa če si si denar izposodil, pa plačaš od njega pri posojilnici obresti in upravne stroške, se ti vladna podpora nekako razpečka. A uspeh tega dela je tako velik, da ti ga tudi pri tej neokretni in počasni podpori moram priporočati. V tem pa se naj pošiljajo na deželni odbor na shodih Kmečke zveze in političnih društev stavljenе rezolucije, da se naj način vladnih podpor spremeni. Poslanci pa se naprosijo, da delajo v tem smislu. Naj se tudi pri takih vladnih podprah za zboljšanje posestev upošteva resnica: dvakrat da, kdor hitro da. Ako bi se na račun podpore še vsaj predelavec od vlade plačeval. Posojilnice-rajfaiznovke pa, če hočejo kaj posebno dobrega storiti za povzdigo kmečkega blagostanja, naj dajo prosilec posojila po kolikor mogoče nizki obrestni meri in z malimi upravnimi stroški, ako pridejo po posojila v ta namen in že imajo v rokah črno na belem od vladne dovoljene podpore. V Laškem okraju je tega dela na 20 let. — Vsled škode, storjene po suši, razmišljujejo vlada in poslanci, kako bi se ljudem pomagalo. Tudi naš okraj bo imel vsled suše veliko škodo. Toda s tem, da bi se nam krma prodajala po nižani ceni, se bo našemu okraju malo pomagalo. Pisec teh vrst je celo tega mnenja, da nič. Kmet komaj čaka, da bi krajcar dobil, pa ne da bi ga vun dal. In če ravno je malo krme, pa gre voz za

vozom na prodaj, ker kmet mora denar imeči, če ravno s skrbjo gleda, kaj bo po zimi. Za naš okraj bi bila najboljša podpora, da bi živina dobila ceno, da se vrata odprejo na trg naši živini, in je že velika podpora, če vlada poskrbi, da se nam odzema samo debela živina. Dasi je malo krme, pa v tem okraju je veliko debele živine, ki pri naših domačih mesarjih in pri kupcih, ki pridejo na naše sejme, nima nobene cene.

c **Dol pri Hrastniku.** Pomenljiv in vesel dan je bil zopet za našo župnijo dan 28. junija. Kakor smo žažovali in se s tužnim srcem poslavljali dne 15. sušca t. l. od stare župne cerkve, tako nas je ob tej priliki navdajalo veselo upanje, da v kratkem dobimo novo večjo in prostornejšo župno cerkev. Prevzvišeni milostljivi knezoškof so prihiteli k nam ter blagoslovili temeljni kamen nove cerkve. Ob najugodnejšem vremenu so se izvršili prekrasni in pomenljivi obredi, ki gotovo ostanejo Dolanom in vsem navzočim v trajno-blagem spominu. Slovesnost se je vršila ob asistenci mnogih gg. duhovnikov (eden celo iz ljubljanske škofije) in navzočnosti odličnih posvetnih dostojanstvenikov in neštivilnega ljudstva celo iz oddaljenih sosednjih župnij. Škof so nam v ginljivem govoru pojasnili pomen in namen dotičnih obredov, ter nas bodrili, da v ljubezni in bratski edinstvi nadaljujemo pričeto delo, da ga srečno izvršimo. Z veseljem in radostjo smo sprejeli svojega nadpastirja v soboto, dne 27. junija popoldne ter jim po svojih skromnih moreh pokazali ljubezen in spoštovanje, katero smo dolžni, kar so nam pa tudi oni lepo povrnili s tem, da so ostali dva dni pri nas, kakor oče med svojimi dobri otroci. V hvaležen spomin na te vesele, radostne dneve kličemo prevzvišenemu: Na veselo svidenje v srečno dovršeni novi cerkvi!

c **St. Vid pri Grobelnem.** Na vrhu Beučeve gostilne je imela minulo nedeljo K. Z. dobro obiskano shod, na katerem je poročal naš državni poslanec dr. Korošec. V predsedstvo shoda sta bila izvoljena domača posestnika Cerovšek in Javornik. Predsednik v prisrčnih besedah izrazi svoje veselje, da je prišel v našo sredino g. državni poslanec in opozori navzoče naj bodo mirni. Dr. Korošec je v poldrugo uro dolgem govoru slikal slab položaj kmeta in korake, ki so jih storili naši poslanci, da pomagajo kmetu. Ko začne govoriti o odprtju srbskih mej, zine eno tudi nek socialdemokrat, ki je zašel na kmečko zborovanje. Slišal je pa tako krepke od navzočih kmetov, da mu je gotovo minulo veselje, še kedaj prodajati svoje socialdemokratske modrosti na shodu kmetov. Vlada je našim poslancom obljubila, da bo nakupila krmo in jo oddajala našim kmetom za primerno ceno. Sedaj pri zvišanju števila novincev so tudi dosegli, da se odpravita zadnji dve orožni vaji, da dobijo fantje, ki delajo na kmetijah, ob času žetve 3 tedenski dopust in da dobijo družine ubogih rezervistov ob času orožnih vaj podporo, ki znaša najmanj 1 K na dan. Finančni minister tudi namerava zvišati davek na žganje in kmečki poslanci bodo vse storili, da za domače žganje dobje olajšave, posebno kar se tiče dave prostega žganja. Tudi so zahtevali, da se ustavijo vse eksekucije radi davka, ker ima ljudstvo vsled suše veliko škodo. Počem je gospod poslanec omenil, kaj se nameravajo vse storiti, med drugim, da se zniža hišno-razredni davek in uvede starostno zavarovanje i. t. d. Kmečki stan, podlaga države, se more ohraniti le potom skupnega delovanja, potom združništva, katero že zelo pridno gojimo po Spod. Štajerskem. Sedaj združuje kmete K. Z. pod katere zastavo bi morali stati vsi kmetje. Posestnik Goluf vpnaša, kako se naj doseže polndeven poduk, kar mu g. poslanec pojasni. Posestnik Gusek iz Vodreža poziva k pristopu S. K. Z. in se zahvaljuje poslancu. Posestnik Cerovšek predlaga, da se izreče g. poslancu popolno zaupanje, kar navzoči sprejmejo z navdušenimi živio-klici.

c **Šmarje pri Jelšah.** Celjska „Domovina“ in šmarski naprednjaki so najzvestejši katoličani, to je jasno, kakor — črna noč, in kdo bi jim ne verjel, če povzdigujejo svoje verske čednosti čez hrib sv. Roka! Še korundiči zagodejo po vlažnih šmarskih travnikih od veselja pri taki samohvali — torej resnica je. — Pa kaj je zopet bilo? Le poslušajte, zanimivo dovolj! — Šmarski nepoboljšljivi nadučitelj, ki je po predlogu šmarskega liberalno-naprednega škofa že davno izobčen iz Narodne stranke, če ravno mi bil še nikoli njen privrženec, se je hudo pregrešil s tem, da je na dan presv. Rešnjega Telesa postavil altar pred šolska vrata, da bojda otroci niso mogli v šolo. Klako so ljudje, ki z njim v šoli stanujejo, iz hiše hodili, ne morem poročati, a mislim si, da skozi okna. Ja, ubogi šolski otroci, kaj so pretrpeli. Nekateri so pet, ja morebiti celih deset minut morali čakati pred šolo pod drevesno senco, da so bili od žarečih solčnih žarkov kar pečeni. — To vam je bilo huše, kakor razoglav s procesijo hoditi! — Toda le malo pomislimo, kako se bičajo ti kratkovidni naprednjaki s svojimi lastnimi šibami. Napredno je, gozloglav in kolikor mogoče nag, razpostavljati se solnčnim žarkom, napredno je, da se gibljejo otroci kolikor mogoče na prostem in se ne zapirajo v zaдуhle šolske sobe tudi eno minuto brez potrebe, in dosledno je — po sklepu naprednjaških možganov — da šmarski nadučitelj stori veliko krivico otrokom, ako jih pu-

sti par minut na prostem stati, ker je pred šolo postavil altar za evangelij pri Telovskih procesijah. Slišal sem, da naprednjaki že pobirajo darove za kostonjeve drevorede ob vseh potih, ki peljejo k šmarski šoli, da v par letih otroci ne bodo več hodili po pekočem solncu, do tega časa pa jih bodo oskrbeli s senčniki. — Umljivo je, da boče pod vsakim drevosom tudi par klopi, da si otroci lahko odpočijejo in da ne pridejo prezgodaj v šolo! Mi pa opozorimo s tem na čine šmarskih naprednjakov iz najnovejše dobe: 1. oni ne marajo vernih učiteljev, 2. oni nočejo sprejeti kmetov v svojo kmetijsko združenje in 3. oni napadajo našega nadučitelja zavoljo priprav pri Telovskih procesijah!

c **Loka pri Zidanem mostu.** Kakor daleč naokrog, tako je tudi pri nas napravila suša letos veliko škodo. Žito je slabo, krompirja bo malo, zelja in svinjske reje pa, ako se nas Bog kmalu ne usmili, sploh nič ne bo. Sena se je pridellalo grozno malo, pa to seveda ni vzrok, da cena živini pada. Kriv je temu edinole gospod poslanec Benkovič. (Tako namreč trdijo naši liberalci; posebno živo pa sta v tem prepričana naša dva liberalna načelnika. Hvala Bogu, da je pri nas le malo tistih siromakov, ki jima verujejo. Ljudstvo se od dne do dne bolj zaveda, in ako pojde tako naprej, lahko z gotovostjo trdimo, da bo v enem letu liberalizem tukaj tako izginil, kakor zginel jutranja megla, kadar prisije zlati solnce. Le malo jih je še, ki kriče pri polnih časih: „Bog i narod“, a imajo za dobredelne namene žepe zaprte in zašite; njih število se krči vsak dan. Nekdo izmed naše neznatne liberalne armade se hudeje nad nekim članom našega izobraževalnega društva, zakaj se je udeležil procesije sv. Reše. Telesa z društvenim znakom, češ, da je s tem pokazal, da je že zlezal pod „larško kijkljo“. Zopet en dokaz, da liberalci niso proti veri. G. župnik! Le glejte, da si priskrbite kmalu en velikanski talar, ker naše število urno raste, sicer ne bomo imeli pod njim vsi prostora. — Bližajo se tudi občinske volitve, katere bodo jasno pokazale, kdo ima pri nas besedo — ako le vsak naš mož stori svojo dolžnost, o čemur pa itak ne dvomimo. Za zgled nam naj bo v tem oziru bližnji trg Rače. Liberalni dopisnik nas naj pa le še zanaprej zmerja z „boglonovci“; pustimo mu to veselje, saj dela s tem sramoto — sebi!

Ločan.

c **Loka-Zidanost.** Dne 27. m. m. je ogenj uničil hišo Gašperja Kajtna v Račici. Le posebno mu slučaj je pripisati, da se požar ni razširil na vso vas — pri taki silni suši. Vsa čast torej vrlim loškim ognjegascem, ki so v najkrajšem času omejili ogenj le na jedno poslopje ter se rešili zraven stoječe gospodarske pristave. Hvala vsem, ki so na katerikoli način delovali. Škoda se bo le deloma pokrila z zavarovalnino. Vse priznanje gospodu načelniku požarne brambe Fran Gamšek, ki ima tako izborna izvežbana moštvo. Prav bi bilo, da bi se mu še enkrat podelil zasluženi križec, ki že 25 let neumorno deluje v prosep svojega bližnjega. — Pri nas imamo veliko sušo, ako ne bo v kratkem prav izdatnega dežja, bo vse usahnilo. Otave sploh ne bo prav nič. — 11. t. m. smo spremili k večnemu počitku blizu 90 let starega Andreja Jurkoviča iz Loke, menda najstarejšega v naši fari.

c **Bralno društvo v Slivnici pri Celju** priredi v nedeljo, dne 26. julija pod Vebrovim kozolecem (M. Selič) s sodelovanjem dijaštva, n št. vidskega zbora veselico z obilnim vspehom. Začetek ob 1/4 4. popoldne. Vstopnina za sedeže 1 K, za stojišča 40 vin.; udje plačajo polovico.

Brežiški okraj.

b **Brezobrestna posojila** vinogradnikom v brežiškem političnem okraju (Kozje, Brežice, Sevnica) so se letos v izredni meri podelila; ker se je prej skozi več let zapostavljalo naš okraj, potegnili sta se letos poslanci Benkovič in dr. Korošec za pravičnejšo razdelitev. Na brežiški okraj odpade letos približno 50.000 K; ugodilo se je vsakemu prošnjiku, ki je bil označen kot zelo potreben in ki ima za vinograde primerne lege.

b **Usmrtil** se je v Brežicah sin posestnika tamnošnje tovarne za palice Vladimir Spitzer, ker se je bal blaznosti.

b **Zopet policija v Brežicah!** Ta zadeva, ki se vleče kakor morska kača, postaja vedno bolj zanimiva. Kakor znano, je bil nekdo v Brežicah strogo obsojen radi žaljenja časti, češ, da je policijo po krivici obrekoval, da slovenske kmečke fante v zaporih pretapava, trpinči, psuje itd. Vsled pritožbe zastopnika obtoženca, dr. Benkoviča, je okrožno sodišče v Celju razveljavilo razsodbo kot nično, ter ukazalo, da se izvrši po obtožencu ponujani dokaz resnice. Zaslišanih bo mnogo prič, zlasti kmečkih fantov. Komur so znani takšni slučaji, naj jih nemudoma naznani zastopniku obtoženca, ki bo de stvar kot zaupno smatral. Mestna občina Brežice baje išče novih policajev. — Župani, kateri so sebi v sramoto obtoženca ovačili policajem, so letem napravili mnogo neprijetnosti; kajti sedaj bo mogoče vse njih postopanje pred sodišče spraviti.

b **Na Bizeljskem** je bila dne 30. junija t. l. skušnja kršč. nauka, pri kateri so učenci vseh 3 šol pohvalno odgovarjali. — 2. julija je šlo 12 procesij obširne videmske dekanije na Sv. gore nad Sentpetrom v proslavo papeževega in cesarjevega jubileja. Mnogo obhajancev je darovalo sv. obhajilo

za visoka jubilanta. — Nazaj vračajoč peljala se je neka kmetica iz Kapel domu skozi Sušico. V neznanem brežulku ni voznik zavrl. Konj se splaši in v divjem tiru trešči v vrata gostilne J. Malus, da se voziček zvrne in vrže lastnico tako močno v zid, da se je močno poškodovala na glavi. Č. g. bizeljski župnik ji je brzoma podelil zakrament sv. poslednjega olja. Želimo okrevanja ponesrečeni kmetici — romarici.

b Wisell za Susehitz — to nesmiselno. spa-
kedranko trpe še vedno Bizeljani. Župan se je baje izrazil, da ne trpi nobene premembe, dokler bo on župan; od njegovega narodnjaštva drugega nismo pričakovali.

b Planina. Letošnja grozna suša nam je zopet pokazala, kako neobhodno potreben nam je vodovod. Uro daleč smo s težavo vozili vodo, in kaj bi bilo, ko bi bil izbruhnil požar. Sicer se nam vodovod že več let obljubljuje, a ostane vse samo pri besedah. Davno bi ga že imeli, ko bi poklicane osebe storile svojo dolžnost, a po njih brezbriznosti je prišla stvar tako daleč, da nam bo sedaj še dežela najbrž odrekla že obljubljeno podporo. — In potem pa bodete zopet prišli visoki gospod župan Šešerko in se potrkali na prsi, češ kaj sem že vse storil za trg in kje je zahvala? Da uradujete, to je umevno; to bi storil tudi vsak, ki bi bil župan. Ali se je trg kaj povečal? Nasprotno, za eno hišo zmanjšal. Kje je toli potrebno stanovanje za gospoda zdravnika? Kaj je z brzojavom? Kakšen je policijski red v trgu? Po svojem adjutantu Jurku ste nam dali oznaniti, da naj stariši svoje sinove zapremo v štalo, da ne bodo po trgu razgrajali, mi pa Vam pravimo, zaprite raje Vi svojo šnoparijo, da se ne bodo upijani, pa bo mir. Ali pa morate misliti, da s tem delujete za blagor trga, da povsod povdarjate svoje nemško pokolenje? Toda ali ni bila Vaša mati poštna slovenska hiša krasne, narodne Savinske doline in oče vzgleden kovač v Celju, ki še nemški govoril ni? Odkod bi naj torej v Vaše žile prišla nemška kri? Gotovo se v tem motite! Dajte si jo enkrat preiskati, saj imate zdravnika v trgu. Ali pa ima od tega trg kak dobiček, da Vi darujete kronice za lutrišveru v Sevnici? Ali ne bi bolj prav prišlo za vodovod? Sicer pa vsaka sila do vremena. Iz zdravstvenega odbona smo Vam že pokazali pot, iz občinskega še pa bomo.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Ljubljana pride s 1. avgustom t. l. v drugi razred aktivitetnih doklad.

† Goriška S. K. S. Z. je imela 2. t. m. občni zbor. Zveza šteje zdaj 34 društev, katero število se bo pa v kratkem pomnožilo. — Osrednja ljubljanska Zveza ima 26. in 27. julija glavno skupščino v Škofjiloki. Vzpored o skupščini prinašamo na drugem mestu.

† Krščansko-socialno delo na Goriškem. Goriška S. K. S. Z. šteje doslej 34 včlanjenih društev. Od teh 34 društev pa jih je bilo 16 ustanovljenih l. 1908., to je letos. Leta 1907. pa je bilo ustanovljenih pet društev, ki so sedaj pridružena S. K. S. Z. Ostalih 13 društev je bilo ustanovljenih od l. 1882. do l. 1906. Torej v teku 25 let je bilo ustanovljenih 13 društev, ki slone na krščanski podlagi. Poleg tega je še nekaj katoliških društev, ki pa niso še včlanjena v „Zvezi“. Število teh društev pa ne presega šest. In tudi izmed teh eno je bilo ustanovljeno še-le letos. K temu pristavljamo mi par opomb: Te številke prav jasno kažejo, da se na Goriškem naši somišljeniki na izobraževalnem polju gibljejo intenzivneje kakor morda kje drugje. Da pa so zaradi za nasprotniki, ni krivo tega mlado krščansko-socialno gibanje, ampak to je le nujna posledica več ko desetletnega mrtvila. Če je kje na deželi ustanovil duhovnik ali drug somišljenik društvo iz lastne iniciative, se je moral boriti s tiščerimi oziri; kajti nevarno je bilo, dotikati se starih tradicij. Med tem pa so liberalci v raznih „nevtralnih“ in pevskih ter bralnih društvih do mozga pokvarili mladino. Nekateri so s strahom gledali, kako se kvari mladina, drugi so pa dejali: Čemu strah! Saj ti pokvarjenci nimajo volilne pravice. Pozabili pa se je, da iz mladega raste veliko in da je liberalni naraščaj vedno večji. V trdnem prepričanju, da goriško ljudstvo ni sposobno ne za liberalizem in tudi ne za „kranjski klerikalizem“, se je mirno živelo naprej. Volitve se niso moge drugače iziti kakor so se. Naj kdo gre iskat vzrokov poraza, kamor hoče, vendar ostane resnica: Kjer desetletja vlada mrtvilo, kjer ni stika z ljudstvom, tam naj se tudi ne pričakuje zmag. Prepričani smo, da bo mlado krščansko-socialno gibanje gotovo pometlo z liberalizmom tudi na Goriškem. Teh naših opomb naj nihče ne smatra za to, kar niso, za kak napad. Opomnili smo to, ker važnost in resnost položaja na Goriškem po splošni sodbi zahteva, da smo na jasnem v računih.

Slovenska gospodinja.

Ženam in mladenkam. Piše Sipa.

Kmečke žene in mladenke, ne bojte se pokazati, kakšnega stanu ste. Kako žalostno je gledati nekatera kmečka dekleta ob nedeljah, ko ne veš, so-li mestne gospice ali kaj. Nataknejo si rokavice, ker se sramujejo obdelane in od solnca zagorele lastne kože, oblečejo mestno obleko in nazadnje še

klobuk. Žalostno je videti kaj takega! Dekle, ne sramuj se vendar svojih žuljev, saj so ti dika, poznana se ti, da si delavna, marljiva. Ne sramuj se svoje obleke, priprosta kmetška obleka krasi dekle. Poznam mladenko, ki se je strašno sramovala svojega stanu. Zajuterkovali so zunaj pred hišo iz velike skledke žgance z zeljem. Po poti pride malo bolje oblečen človek. Komaj ga dekletko zagleda, ko zgrabi skledo in zbeži. Družina je ostala z žlicami pri prazni mizi. Tako je napravila celi družini sramoto. Torej mladenke, žene, ne sramujte se svojega stanu same sebi v zasmeh!

Ne sramujte se pa tudi svojega jezika, lepo doneče slovenščine. Žalostno, da s studom moramo poslušati dekle, ki pride iz mestne službe, pa ne zna več slovenski. Slučaj iz lastne skušnje:

Deklina, ki je služila dobra dva meseca v mestu, je besedičila: „kak težk govrim slovensk, ročen se zmoim, da kej nemšk povem.“ In dalje: „U mest smo jedl Fisolensalat pa Erdäpfelsalat pa je bolj ko kaj drugiga.“ Odgovorim jej: Pri nas pa jemo krompirjevo solato pa je boljša ko Erdäpfelsalat. Debelo me je pogledala, pa djala: „Se je nisl jedla.“ Tako! Draga slovenska mladenka, na par nemških besed ti še pač ni treba biti ponosna. Zopet ti kličem, tebi in tvojemu narodu se smejejo drugorođci.

Sklenimo mladenke in žene povsod in vselej pokazati, da smo vrle kmetice, neomahljive Slovenke in verne katoličanke. Mladinski pozdrav tovarišicam!

Najnovejše novice.

Na mariborskem moškem učiteljskem je napravilo izmed 30 kandidatov zrelostni izpit 25 s polnim vspehom, štirje bodo izpit ponavljali po počitnicah, eden pa čez eno leto. Med temi 25 aprobiranimi kandidati je samo sedem Slovencev, drugi so vsi Nemci, dočim je bilo pred štirimi leti v I. letniku 30 Slovencev. Kje so drugi? Kdo je vzrok, da so zaostali ravno Slovenci?

V Mariboru smo imeli predvčerajšnjim popoldne točo. Šla je kakih 10 minut.

Za S. K. S. Z. Mariborski bogoslovci (mesto družbi sv. Cirila in Metoda) so darovali S. K. S. Z. za obmejno brambo 300 K.

V državni zbornici so se vršile včeraj volitve v delegacije. Za Stajersko sta izvoljena poslanca dr. Korošec in Morsey. Namestnik Pantz.

Listnica uredništva.

Še le danes, torej mnogo prepozno, smo dobili dopise iz: Vipave, Nazarja in Šmartna ob Paki. Porabili je bomo prihodnjič. — Puščava: O veselici smo že itak prinesli poročilo. — Radi pomankanja prostora pridejo po možnosti prihodnjič ti le dopisi: Sv. Lovrenc v Slov. gor., Sv. Marko niže Ptuj, Šmartno v Rož. dol., Hudajuzna, Gornja Radgona, Kostivnica. — Nova Štifta: Smo dobili že od drugod. — Dobje pri Planini: Preosebno! — Kozje: Ni prostora.

Loterijske številke.

Dne 11. julija 1908.

Gradec	60	70	39	36	27
Trst	85	4	82	12	37

Štev. 443.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

„Kletarskega društva“

r. z. z. o. z. v Ormoži,

ki se vrši

v nedeljo, dne 26. julija 1908 ob 8. uri predpoldne v pisarni ormoške posojilnice.

Dnevni red:

1. Nadomestna volitev enega odbornika.
2. Sprememba pravil.
3. Slučajni predlogi.

Ako ne bi bil ob določeni uri občni zbor sklepčen, se vrši občni zbor ob pol 9. uri predpoldan isti dan ter z istim dnevnim redom in na istem prostoru pri vsakem številu udov.

Načelnstvo.

Ženitna ponudba.

Dve mladi, izobraženi gospodični, izvežbani v gospodinstvu in šivanju, z nekoliko premoženjem, se želita poročiti z gospodi od 24 — 30 let. Le resne ponudbe z sliko se naj pošljejo pod naslovom „Srečna bodočnost“ poste restante, Rečica na Paki, Spodnje Stajersko. 593

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig, c. kr. dvorni založnik Z. Z. O. Z.

v Borovljah (Koroško)

priporoča svoje svetovnoznane splošno sloveče lovske puške, ki so priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, kakor tudi vsakovrstno orožje — Vsa popravila se sprejmejo in po ceni izvršujejo. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

522

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Učenca za krojaško obrt sprejme takoj Franc Pungartnik, krojač v Slivnici p. Hoče. 586

Za vinograde

tesane hrastove sohe ima na prodaj Matija Obrat, Brezno ob Dravi. 582

Majarji s 5 — 6 delavci se iščejo. Plača 200 K raba njive in mleka in tudi svinje se lahko redijo. Postranska plača 300 K. Vpraša se pri g. Peklarju, gostilničar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. do 20. t. m. 581

Kupci, pozor! Proda se takoj posvetstvo z večjim obratom, dobro obiskana gostilna, kjer se toči vino, pivo, žganje, kava in čaj. So-be za prenočišče. Prodaja tobaka, velika ledenica in prav dober mlin, veliko lepega hmelja, vsak dan gotov in dober zaslužek s konji, na hiši je koncesija za prodajalno z mešanim blagom in mesarijo, je prostor in se potrebuje pekarija za kruh; celo poslopje je v dobrem stanu, večidel novo, ležeče v najlepšem in zdravem kraju, ki ga pridno obiskujejo letovičarji. Hiša je blizu cerkve, sole in pošte na Spod. Stajerskem, okraj Celje. Proda se radi rodbinskih razmer, pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pove upravnistvo „Slov. Gosp.“ 585

Dobro kovaški premog se dobi za ta mesec pri g. Fr. Kunstek, rudokop v Segi p. Makole. En meterski stot velja 1 K 40 v. Prodajalec se da kaznovati, če blago ni dobro. 588

Iščem kompagnona k trgovini. Pogoji se zvedo v urednistvu. 590

Sprejme se učenec, ki je lepega vedenja in ima veselje do trgovine. Naslov se izve v urednistvu. 591

Proda se malo posvetstvo, katero obstoji iz hiše, sadonosnika, travnika in njive. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri Franc Čaplja v Jablancih št. 16. Sv. Barbara pod Mariborom. 594

Na prodaj je hiša 1 uro od Maribora oddaljena, novo zidana, ob veliki cesti; za vsako obrt pripravna. Stane 4000 K. 2200 K lahko ostane na hiši in drugo se izplača. — Kdor želi kupiti, se lahko oglasi pri g. Emeršiču v Dogašah št. 1. 588

V domovini želi stalne službe kot knjigovodja do 1. avgusta ali 1. septembra mlad človek, Slovenec, dosedaj uslužben v Nemčiji, vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, računstva v vseh zadevah, knjigovodstva na trojni način in stenografije. Sprejme tudi mesto oskrbnika pri kakem večjem podjetju. Položi lahko kavcijo. Ponudbe pod naslovom „knjigovodja“ na uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ 571

Prodajalka, izurjena v trgovini mešanega blaga, zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi službo spremeniti. Ponudbe naj se pošljejo pod srečo „št. 100“ poste restante Ptuj. 574

Iščem Antona Schumar, ki se nahaja nekje v mariborski okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Franc Schechel, službovala sva skupaj pri drugi pionirski kompagniji leta 1901—1903 v Klosterneuburgu. Franc Schechel, 624. E. Mill. Str. Little Falls. N. Y. North America. 576

Deske (blaje) vsake vrste in drva za kurjavo trde in mehke, se dobijo po najnižji ceni pri Josip Rob. Sunko, trgovec z lesom. Razvanje pri Hočah. 577

Učenec se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga Davorin Tombach, Sv. Vid pri Ptuj. 575

Svinjski hlev rabljen še le eno leto, s 4 oddelki, dilje in hodnik se proda po ceni. Naslov v upravnistvu. 566

Mala enonadstropna hiša v Mariboru, na mirnem prahu prostem kraju, z lepimi sobami, kletjo, vodovodom in vrtom okoli cele hiše se proda za 13600 K proti 8000 K nadavka. Vpraša se pri g. Drofenik, Neugasse št. 3, Maribor. 555

Posestvo, 10 oralov, nova hiša in lepo gospodarsko poslopje, vrt z brajdami, njive, travniki, gozd, 1 uro od Maribora. Kdor želi kupiti, se naj oglasi pri g. Emeršiču v Dogašah št. 1, pri Mariboru. 597

Sprejem dečka, kateri je izvršil vsaj 4 razrede ljudske šole z dobrim uspehom, za učenca v trgovino z mešanim blagom. Jakob Dereani, trgovec v Žuženberku na Kranjskem. 596

Sprejem mladega fanta, ki bi imel veselje do cerkvenštva in orgljanja. Osebnost predstava. Stan-ko Novak, organist, Sv. Martin pri Vurbergu. 545

Dvonadstropna najemna hiša, novo zidana s trgovinskimi prostorom v mestu se po ceni proda. Vpraša se pri stavenbeni mojstru Misera, Karčovina št. 144, Maribor. 497

Trgovska hiša z enim nadstropjem, v najboljšem stavenbenem stanu, na zelo ugodnem prometnem kraju v Sav. dolini, na razpotju treh krajnih cest, se proda. V hiši je dobro obiskovana trgovina z mešanim blagom, velika gostilna s pravico žganjetoča, c. kr. prodaja duhana in c. kr. poštni urad. Poleg hiše je novo gospodarsko poslopje, ledenica, kegljišče in velik vrt. Ako kupec želi, se mu še lahko drugi sadonosni vrt, nekaj travnikov in njiv proda vse pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji. Prvo plačilo 10.000 K. Natanjnejša poročila daje Marija Moser v Ksaveriji, Savinska dolina. 561

Lepo posestvo s krasno lego na deželni cesti blizu mariborskega kolodvora, lepa hiša in dve vinskičariji, lepo hišno in gospodarsko poslopje, vinograd stari in novi nasadi, lep sečen gozd, sadonosnik, pašnik, polja, travniki, skupaj okoli 62 oralov, se takoj po ceni proda. Prekupi izključeni. Ponudbe na upravnistvo lista. 563

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Schoscharitshgasse 5, Študenti Maribor. 802

Eden ali dva vajenca za pekar-sko obrt se sprejmeta takoj v dobro hišo, kjer jima je zagotovljena strokovna izobrazba in preskrbljeni 2 obleki za časa njune dobe. Pojasnila pri Avgust Jenko-tu pekarsko mojstru v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 7. 509

Izučena babica se priporoča cen. gospem. Na zahtevo dobijo tudi dobro postrežbo. Burgratz št. 1, I. nadstropje. Maribor. 468

Lepo posestvo se proda pri Mariboru (Fraustauden) pri Mariboru. Naslov v upravnistvu „Slov. Gospod.“ 546

Dobrodoča kovačija obstoječa čez 80 let, tik okrajne ceste, deset minut od farne cerkve, s stanovanjem, hlev za dve ali tri svinje, pašo okoli kovačnice in vrt za zelenjavo, se da takoj pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Kovač, ki bi bil ob enem živinozdravnik ali pa saj zato izkušen konjski zdravnik (Kurschmidt) bi imel na okoli mnogo posla. Pogoj pa to ni. Več se poizve pri lastniku Jakob Rošker-ju, posestniku v Jareninskem dolu, pošta Jarenina. 548

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. II.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurisic, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Za delavce in kupčevalce pošlje

5 kg pristnih ogrskih debrecinskih suhih salam. 3 K 80 v

5 kg dobrega ovojenega mesa 3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

3 K 80 v

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrirana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg števil. 5, I. nadstropje.

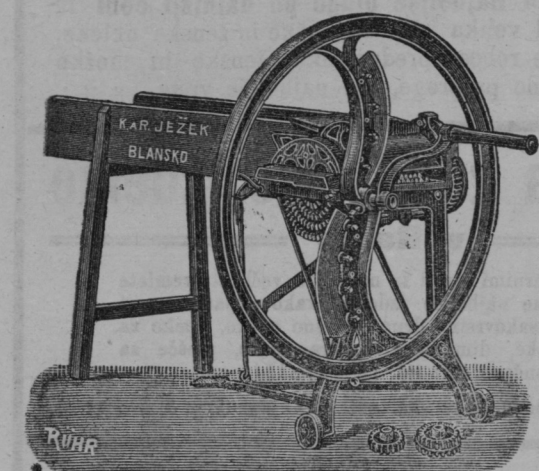
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s $4\frac{1}{2}\%$ obrestmi. Obresti se pripisujejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjižice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5% in $5\frac{1}{2}\%$ in na osebnem kreditu proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

58 (k. l.)

V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEZEK

veliko zalogo vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vili ali gepelni, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlinci za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlinci, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinovitih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarno itd. — Zmerne cene, zgodnji plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragarskem. 434

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinjšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni. 365

Milan Hočevnar-Celje

Glavni trg števil. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. ————— Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló ————— vodo, galico, žveplo in rafije. —————

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar, Maribor, Kasinogasse števil. 2

naznanja da se je preselil iz Gornje Radgone v Maribor ter se veleč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in pleskarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinjša izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov. 404

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporoča — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajstoric) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija).

566

Kilne pasove

tudi za najtežje kile, pase za trebuh, suspenzorije itd., sploh vse priprave za oporo proti sključenim telesom, istotako umetne ude, tudi usnjene hlače in rokavice izdeluje po ceni

Franc Podgeršek,

517 izdelovatelj obvez in rokavic, Burggasse 7, Maribor ob D.

Solčnike in dežnike, palice, taške, kovčke, in korbe za potovanje, vozičke za otroke, priporoča

P. Koslić

v Celju. 175 (1)

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 orolov nji v travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrenca pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Učence, kateri zna nemško in slovensko govoriti, se sprejme pri trgovcu K. Zamolo v Framu. 458

Sprejmeta se v župnišče takoj dva pridna in poštena hlapca, eden za konje, drugi za vole. Plača jako dobra! Kje, pove upravnistvo lista. 550

Stampilje

iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica števil. 19. Vhod: Webergasse 3.

! POZOR !

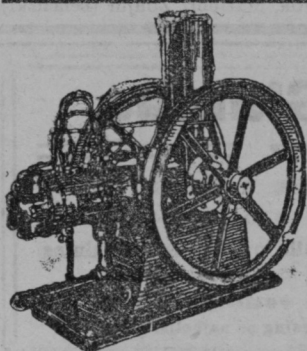
Fotograf g. Franc Kurnik je stvaril pri Sv. Lenartu v Slov. gor. fotografski atelje in se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v obilen obisk. Slovenci, držite se tudi tukaj gesla: Svoji k svojim! 566

Naznanilo.

Občinski odbor Artiče pri Brežicah je z dovoljenjem o. kr. namestnije v Gradcu prestavil sejem, kateri se je vršil vsako leto 4. oktobra, na dan 19. julija od zdaj naprej vsako leto. Letos pa pade 19. juli ravno na nedeljo, torej se vrši sejem v pondeljek dne 20. julija. Vabijo se živinorejci in kupei na zgoraj označeni dan, da se udeležijo mnogoštevilno na novi sejem. 569

Šolski voditelj

se želi spoznati z inteligentno kmečko deklico, ki bi imela okoli 15.000 K premoženja ali primerno posestvo, v svrhu ženitve. Ponudbe naj se pošljejo na uredništvo. 560

Karol Sinkovič, ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev Maribor, Puffgasse 2.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v tekni pri meni.

Karol Sinkovič, zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

Jesihova esenca,

bela in rdeča. 1 Liter velja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljem franko vsake železniške postaje.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčane vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1.40 in K 1.60.

Zaloga pri: R. Bračko, trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

544

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Št. 29. 267

II 4.079

Naznanilo.

Na štajerski deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu se začne s 15. septembrom 1908, 42. šolsko leto.

Ta zavod ima namen, da nudi sinovom štajerskih kmetovalcev priložnost, da se tam na podlagi znanja, ki so si ga pridobili na ljudski šoli, dalje izobrazujejo tako, da lahko samostojno in uspešno vodijo kmečko gospodarstvo. Učni tečaj traja dve in če učence nima dovolj osnovne vednosti, tri leta.

Za vsprejem se morajo priložiti ta le izkazila:

1. Da je dosegel 16. leto (krstni list);
2. kam je pristojen (domovnica);
3. da je popolnoma zdrav in je telesno primerno razvit za kmetijska dela (zdravniško in spričevalo o stavljenih kozah);
4. kaj se je v šoli naučil (šolsko spričevalo);
5. o neomadeževanem življenju (nравstveno spričevalo).

Da lahko obiščejo to šolo tudi sinovi revnejših kmetov, je na zavodu 25 prostih mest. Sinovi štajerskih kmetov, ki se hočejo potegovati za kako prosto mesto, morajo oddati svoje s prej označenimi dokazili in s pojasnilom premoženjskih razmer od občinskega urada (ni pa treba biti ravno ubožno spričevalo) opremljene prošnje najdalje do 31. julija na kak delavnik osebno ravnatelju zavoda in se podvreči skušnji o znanju, ki so si ga pridobili na ljudski šoli.

S takim prostim mestom je zvezan brezplačen pouk in hrana; potrebne knjige in druge pripomočke morajo starši sami oskrbeti.

Drugi učenci morajo plačati: za pouk 72 K; za stanovanje in kurjavo 28 K; za hrano 360 K. Prvi dve vsoti se plačujeta v polletnih, zadnja svota v četrtletnih obrokih v naprej pri ravnateljstvu zavoda.

Oglasila učencev, ki plačajo, se sprejemajo do 1. septembra.

Gradec, dne 1. julija 1908.

Štajerski deželni odbor.

583

Zahvala.

Za vse tolažilne dokaze globokega srčnega sočutja povodom prebriske izgube naše nepozabne, iskreno ljubljene soproge, ozir. matere

Ivanke Zupančič,

posestnice v Lobnici,

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo drage pokojnice izrekava vsem udeležencem mrtniškega sprevoda iskreno zahvalo. Posebno pa se še srčno zahvaljujeva g. Frančiški Rep, ki je prebila celo zadnjo noč ob postelji predrage pokojnice in pa vrlim ruškim pevkam za prekrasne žalostinke.

Lobnica, dne 11. julija 1908.

Micka Zupančič,

hčerka

Peter Zupančič,

587

mož.

Zahvala

tem potom vsem prijateljem in znancem iz domače in tujih župnij, ki so spremili k zadnjemu počitku našo ljubljeno mater ozir. soprogo vpokojenega učitelja pri Sv. Barbari p. V. gospo

Terezijo Skofič.

Posebno prisrčno se zahvaljujemo veleč. g. župniku kot voditelju sprevoda, za večkratni obisk in tolažbo rajne v njeni dolgotrajni močni bolezni, kakor tudi veleč. g. župniku od Sv. Ruperta, kateri so se drage volje udeležili sprevoda, potem gospodu organistu Stanjko Novaku in od Sv. Martina za martvaška opravila in krasno latinsko mašo.

Slavnemu domačemu učiteljskemu vodstvu z učenci in ostalemu učiteljsstvu za gniljiv izraz sočutja o prebitki izgubi potem vsem blagim darilcem prekrasnih vencev bodi iskrena zahvala.

Sv. Barbara p. V., dne 8. julija 1908.

592

Žalujoči ostali.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

456

Vsi marmornati altarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

Sedaj je priložnost,

če hočete dobro in po nizki ceni kupiti, da si ogledate mojo veliko zalogo, belo pisano in drugo platno, mtr 32, 36, 40, 48 in 56 v. Druki in kajgi za ženske obleke mtr 40, 48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cepiji v veliki izbiri. Volne za ženske obleke v vseh barvah m po 80 v., K 1-20 in 1-40. Svilneni robci najnovejši po K 1-80, 2-—, 2-40, 3-20, 4 itd. Perkalmati robci po 44 in 60 v. Cajgi za moške obleke po K 1, 1-20, 1-40 itd. Štofi za moške obleke v veliki izbiri po K 2-40, 2-80, 3-60 itd. Srajce za delavnik in praznike po K 1-20, 1-40, 1-60, 2-—, 2-40 itd. Najnovejša izbira kravati, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Civilnih belih in pisanih za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem **M. E. ŠEPEČ**, Grajski trg. št. 2.

Za veselice

in druge slavnosti priporoča se svileni papir, v vseh barvah, konfeti, kače, papirne krožnike, razglednice itd. v največji izbiri. Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami :: :: :: **VILKO WEIXL**, Maribor, Gornja Gosposka ulica 33.

Svoji k svojim!

Nova trgovina
Fr. Bureš,
urur, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. :: ::

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

Preselitev trgovine!

Naznanim slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z velespoštovanjem

FELIKS ROP,
trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

Zgotovljeno

je prezidavanje trgovske hiše R. Stermecki v Celju, katera je sedaj popolnoma na novo urejena. Velikanska zaloga, katera se je sedaj še z novodošlim blagom dopolnila, se bode znanprej po čudovito nizkih cenah prodajala. Nikdo toraj ne zamudi ob prihodu v Celje si trgovino ali saj izložbo ogledati, da se vsaki sam prepriča o velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah. Vzorce proti vrtniti na vse strani zastoj.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in specerijskim blagom

L. Kuharič,
:: Ormož ::

priporoča cenj. občinstvu svoje veliko, novo zalogo. Cene nizke, postrež. točna. Kdor hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino priti.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA v MARIBORU,

Tegetthoffova cesta šte. 21.

Zato:

ker se tam dobi najboljše blago po najnižji ceni in sicer za spomlad velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robce, predpasnike, žensko in možko perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste. :: ::

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

Kapljice za želodčni krč : Stane ena steklenica 50 vinarjev.

Žganje proti trganju : Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull : mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg šte. 15.

! SVOJI K SVOJIM !

R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Največji in najcenejši eksport. ur — srebrne, zlatne in optične predmete. : Naročite največji cenik brezplačno.

!! Glavna zaloga **BARTHELNOVEGA** apna za poklajo !! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena :: :: :: priporoča

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

Pozor! Za spomlad! Pozor!

Manufakturna trgovina

RUDOLF HAVELKA v PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejša stofa za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Palma!

Gotova sreča vsem posestnikom živali je Palma, ki obvaruje boleznij in ozdravi vsakovrstno pernatost in štirinogato žival — bolno na prebavilih, krvi ozir. živcih in je bolezen : drislja, nahod, vnetje, prisad, davica (difterija), revma, protin, krč ozir. božjast. Ob Palma se živali naglo pitajo. Zdravim 6—8 krat ceneje nego bolnim! 1 K pošt. znamk (nakazano 6 v več!) prinese pošt. prosto Palma z navodilom. Spod 4 K naroč. ni povzetal **I. E. WEIXL**, žival. živila, Maribor, Zofijin (senenski) trg šte. 3. 229

Za 10 ozir. 20 K denarja, 12 ozir. 25 K Palma; trgovcem še poseben zaslusček in barveno slikane lepake.

PYRROL

je najgotovnejše sredstvo, če zbolijo svinje. Dobi se pristen le v magdalenski lekarni v Mariboru, Franc Jožef-ova cesta št. 1. 519
Cena steklenice z navodilom 60 vin.

Demetriji Glumac

kotlar

in **MARIBOR**, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo. Popravki vsake vrste sene in hitro. Kapalom stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta šte. 26. izdeluje vsake vrste pile in stružnike iz najboljšega posebnega litega jekla za železniške delavnice, tovarne za stroje, za mehanike, ključavničarje in kovače. Tudi najboljše vrste žage za deske. Prevzame vsake vrste zrabljene pile in stružnike v popravilo. — Opomni, da so njegovi izdelki le ročno delo. 343

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izjemni praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.